N: 2753

Türkische Handschrift. Gedichte theologischen Inhalts eines unbekannten Verfassers. Der Schreiber (viell. zugleich Verfasser ?) sagt am Schluß, daß er das Buch als Geschenk geschrieben habe „um den Segen der Leser zu verdienen."

Datiert vom 14 Šacbān 1065 = 29. Juni 1655. (raczej 19. VI. 1655) Dunkelroter Ledereinband.

Wie aus dem beiliegenden polnischen Brief folgt, wurde die Handschrift während der Bukowina-Expedition erbeutet und vom General K.tski der Bibliothek der Krakauer Universität geschenkt (im J. 1688).

N. Inv. 2753.

In anno 1674 hic liber Turcicus accessit et infertur ad Bibliothecā ex dono Mgci ac Generosi Dni Kaczki Artileriæ Generalis post illam anno praeterito Turcarum sub Chocimo [illegible] memorandam supremo Duce Illmo D. Joanne Sobieski moderno Serenissimo Elect. cladem expugnatis castris inde inter praedam inventus

Ta data odnotowana w rękopisie: [illegible]
w szabanu r. 1065 h. = 19 czerwca 1655

[illegible]
1070

[illegible] ↙ tj. w [r. h.] 1037 (12.IX.1627–30.VIII.1628)
„dobiegł końca" –
uwaga widocznie o samym utworze,
wobec czego byłaby to kopia, późniejsza
o lat 27

Na stronie ostatniej – jeszcze modlitwa, która
gwarantuje „uwolnienie się od diabelskiego
zła": ~~na cały dzień, w którym się przeczyta~~
~~chyba tu o chodzi o [illegible]~~
~~[illegible], gdzie jest prośba do Allaha o obronę przed złem-~~
~~inni wyrzekomym i jeszcze nie dokonanym.~~

Opis sporządzony przez orientalistę Tadeusza Kowalskiego, profesora UJ,
podczas jego pracy w BJ w latach okupacji niem.

I

Madame.

Natym wspierzym tak Krola JeoMci, iako y mowie niepodobna
było otrzymać od Krola JeoMci expeditią, ktorey WM Moia Mość
Pani potrzebuiesz; y przychodzi mi z niczym odprawiać
Posłanca WMM Paniey. Tę Ksiązkę ktorą posyłam
przez okazyą, proszę wielce WMM Paniey abyś ią oddała
do Biblioteki Akademiey Krakowskiey, bom ia to dawno
obiecał; że cokolwiek mi się dostanie Ksiąg Tureckich
mam ie odsyłać do tey Biblioteki. Wzięta iest na ie:
dnym Turczynie, pod czas Bukowienskiey Expeditiey.
Za tym czas listem upraszam WMM Paniey do Wrotisławia,
abyś go WMM Pani oddać kazała na Pocztę Wrotysławską.
Usługi zatym moie powolne zalecam WMM Paniey
y iestem

W Mści Mey Mci Paniey
Życzliwy Przyiaciel
Marcin Kątski
Gnał Artyl.

w Warszawie d 24 July
1688.

2753

Dzieło pod tytułem: ~~Fasti~~ ~~Statuta~~ Regn. Pol. J. IV. 102

z Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego pożyczyłem, i takowe, stosownie do §. 84 Statutu organicznego tegoż Uniwersytetu, w takim samym stanie, w jakim je biorę, najpóźniej 1go lipca do Biblioteki zwrócić nie omieszkam.

Kraków dnia 16 miesiąca Marz 1847 roku.

[signature]

I

Jestto książka modlitewna
pisana w roku hegiry
1065 a dzisiaj rok 1265
hegiry Mahometanie, więc
ma być pisana r. 1648.

Krak. 7 lutego 1848

J. Muczkowski

1265	1848
1065	200
200	1648

2

↑ tu góra,
i tu początek

بو لوح مبارکده یازیلان کلمات شریفه لوح درونده توحید
حقی اثبات وماسوایی محو وابطال ایچوندر اولا تفسیر
سوره فاتحه کریمه اجمالی بیان اولنور مفسرین
محققیندن نقل وترجمه طریقیله اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله تحت النظم الکریم معنای مستقیم اولدرکه
جمله کمال صفتلری الله تعالی حضرتلرینه مخصوصدر مثلا
غیب بیلمك وهر نسنه اوزره قادر اولمق وجمیع اشیا
اکا محتاج اولوب اول تصرف قلمق وزیری ونظیری
ووکیلی اولمیوب دوکلی مخلوقاتی یارهدن ورزقلرنی
ویرن الله تعالی اولوب اصلا بر غیرك بو خصوصلره

قرشماسی اولمامق کبی شرك تقریبی ایله الله تعالی حضرتلرینه
ملکلری وبعض انبیا واولیایی تصرفده شریك قلوب
هؤلاء شفعاؤنا عند الله ما نعبدهم الا لیقربونا الی الله زلفی
دیلکری رد وسوزلرین ابطال وتوحید حقی اثبات ایدر
حق سبحانه وتعالی جمیع قوللرینه دوکلی اوقاتده بو سوره
شریفهنك اوقومهسنه امر بیورمشلردر شرك خفی
دردینه شفا اولدوغیچون رب العالمین ایله الله که دوکلی
عالملرك ربیسیدر یعنی جمله ملکلری وفلکلری وانبیا و
اولیایی وسائر مخلوقاتی یوقدن یاردوب تدریجله کماللرینه
ایرشدروب تصرف ایدن انجق اولدر غیرك تصرفده هیچ علاقه
سی یوقدر بودخی اثبات توحیددر الرحمن الرحیم ایله

الله که دوکلی نعمتلری جمله خلقه ویرجی انجق اولدر دنیاده
واخرتده اندن غیری بر کمسه بر کمسنیه بر حبه نعمت ایجاد
ایدوب ویرمکه قادر دکلدر • بر مرتبه توحید دخی بودر نته کم
بیورد وما بکم من نعمة فمن الله نظم هرنه نعمتکم سکا اولور
عطا • بلکه حقدن بلمسک اولور خطا • مالک یوم الدین ایله
الله که جزا کونینک مالکی ومتصرفی انجق اولدر یعنی • فمن
یعمل مثقال ذرة خیرا یره • ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره
مقتضاسنجه هرکسه ذره قدر خیرینه ثواب وذره قدر شرینه
عذاب ایتمک ایله جزا کونینک مالکیدر • بر توحید دخی بودر •
ایاک نعبد ای صفات کمال ذاتنه مخصوص اولان ذو الجلال
الله بز مؤمن وموحد قوللرک جمله مز انجق سکا عبادت • و

تذلل

تذلل ایدرز هیچ سندن غیری بر موجوددن حاجت استیوب
تواضع وتذلل ایدوب حاجت استمزز • زیرا بزی انجق سن یاراتدک
وسن رزقلندردک غیرک هیچ علاقه سی یوقدر • خلق ورزقده
وعبادت ودعا اولنمقده بو دخی بر توحیددر • وایاک نستعین •
ودخی انجق سندن یاردم ومدد استرز • هیچ بر اشده سندن
غیری بر موجوددن یاردم ومدد استمزز • حقیقتده زیرا
سندن غیری موجودات • جمله عاجزلر وبیچاره لر وسکا
محتاجلردر نته کم خلیلک ابرهیم علیه الصلوة والسلام نار
نمروده اتلور ایکن حضرت جبریل کلوب طوتمق مراد ایتدی
خلیلک راضی اولمدی وجبریلدن استمداد قلمدی • بز دخی
سندن غیریدن استمداد واستعانت قلمزز نظم

سنی قویوب دل وجان غیریه مائلمی اولور • کوکک خرشیک
ایرن ذرّه یه قائلمی اولور • اهل حقّه نجه فرشوطوره لر
مدّعیان • ذرّه لر هیچ کونشک نورینه حائلمی اولور •
عزّت ونصرت حق مؤمنه تعیین ایتمش • کندو زعمیله کشی
عزّته نائلمی اولور • اکمه هر بذ یره بذر عملی زیراکم •
دانه لر اوتلو یره دوشسه او حاصلمی اولور • نظم دیکر
قتل ایدوب جرجیس کبی غرق خوناب ایتسه لر • چاهه
یوسف وش صالوب جسمینی پرآب ایتسه لر • اره لرله چاک
ایدوب خونینی سیلاب ایتسه لر • چون خلیلی آتش سوزانه
پرتاب ایتسه لر • حضرت جبریلدن حق اهل امداد استمز •
نثر قول جناب حقّه بو خطابی ایتدکده اکر حالی قالنه

مخالف

مخالف اولمیوب موافق ایسه صدقت وبررت ولک ما
سئلت خطابی کلور • واکر حالی قالنه مخالف اولوب
غیریدن یردم استر ایسه جناب حقدن کذبت خطابی کلور •
بیورر حدیث شریفده اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین
انعمت علیهم غیر المغضوب علیهم ولا الضالین • ای هادی
بزی هدایت قلغل طغرو جنته کیدن یوله که قرآن یولیدر •
وانّ هذا صراطی مستقیما فاتّبعوه ولا تتّبعوا السبل فتفرّق بکم
عن سبیله • اول کمسه لر یولنه هدایت ایله که سن انلره
احسان ایتدک قرآن یولنه کیتمکه اول کمسه لر یولنه هدایت
ایتمه بزی که انلره غضب ایتدک وقرآن یولندن ازوب غیری
یوللره کتدیلر انّ هذا القرآن یهدی للّتی هی اقوم • قوللر فرمان

جانلره جانان دردلره درمان معنیء قرآن هم اکا ایمان هم قتی
ایقان نظم اولبدر جملیه فهمان قرآن • انك ایچنده در اسلام وایمان •
انك ایچنده در برهان وفرقان • انك سطری سبیل باغ جنت •
انك حرفی اولوبدر رحمت • اگر ظاهر اگر باطن معانی • انك ایچنده
در جمله بیانی • قل یا اهل الکتاب تعالوا الی کلمة سواء بیننا
وبینکم ان لا نعبد الا الله ولا نشرك به شیئا ولا یتخذ بعضنا
بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا بانا مسلمون •
بو آیت توحیدك تحقیقنده حضرت محمود افندی
اسکداری سلمه الباری بیوردلر نظم عموم ایلر افاده نکره
هر آن • سیاق نفیه واقع اولسه ای جان • بو معنایی اگر اتدکسه
ادراك • اولمامق گرك هیچ برشی اشراك • اگر شرك خفی و

گر جلیدر • بولاردن پاك اولان لا بد ولیدر • جمیع ذوقه توحید
اولدی مبداء • عذابه نیته کم شرك اولدی منشاء • عصاة مؤمنی
یقدوغی نار • انکچوندر بکم شرك خفی وار • کشی شرکدن
ایدیجك اجتنابی • محقق بلکه اول کورزمز عذابی • اولور توحید
اصلی هر کمالك • نته کم شرکدر اصلی هر ضلالك • بو معنادن
آکاکم ایره ارشاد • بر ایشی زید وعمره قلمز اسناد • موحد
ایلمز هیچ غیری اثبات • که التوحید اسقاط الاضافات •
عذابه باعث اولان شرك وشکدر • تألم آکاکی محکم محکدر • کل
امدی زید وعمره طمعی قو • بکم اعدام شرکدن وار الك یو •
کشینك شرکی دکلودر عذابی • ارسیك محکم ایله اجتنابی •
روایت اولنور کم پیر بسطام • که یعنی بایزید صاحب اقدام •

بو دکلو جد و سعی و دقتیله • بو دکلو خلوتیله عزلتیله •

بقوب هر حالنه اول مرد فایق • ارایوب بولمدی بر حقه لایق •

دیدی بر حقه لایق ایش یوغ الحق • تمکو وارسه توحیدم وار الحق •

دیدیلر بلمه میسک سو دیدوکک • یورکومی سوز اغرتدی دیدوکک •

بو سوزله بولینورمی سنده توحید • عجب سن قنده سن یا قنده توحید •

اویان غفلتدن امدی عاقلیسک • حقی اکلایی کور اهل دلیسک •

اولب کتمزدن اول بیل خدایی • هوایی قو سوایی قو هدایی •

سوایی حق هوایله هوسدر • حق اکله حقی بیل الله بسدر •

کیشی حق بلمکه کلدی جهانه • یا نیلر اراده درلو بهانه •

اگر اولدکسه بو معنایه واقف • چالش سعی ایت اولاکور حقه عارف •

الوب بصر تعلمدن شکرلر • عقیدک پاک ایده کور ای برادر •

صلاحه کرچه هر معروف یولدر • حقیقتده ولیکن صالح اولدر •

که اول ترک ایده اول ما سوایی • کچه نفسندن و بیله خدایی •

ایرشمش اوله اول توحید ذاته • بقوب قلمایه افعال و صفاته •

بو توحیده اگر ایرمک دیلرسک • سرایی وحدته کرمک دیلرسک •

دورش صدقیله دایم قرع باب ایت • سوایی ترک ایدوب رفع حجاب ایت •

اوکات فهم ایله معنایی کلامی • کوزت یرلو یرنده هر مقامی •

کناهی نفسه اسناد ایله بی کور • ادب یولن افندی صویله یی کور •

قوله مولی ادب رسمن طویردی • کوره ینجه فمن نفسک بیوردی •

دیلرسک اوله سن مقبول حضرت • مؤدب اول بوله سن تا که قربت •

اشتکم بو سعیک کلدی بر آن • زیارت ایتمک ایچون ای برادر •

مکر فرق ایتمیوب اول صول و صاغن • قپویه قودی اول صول ایاغن •

بیوردی انکا اول صاحب کرامات
قریب اولمز ادبسز بیزه هیهات

شو کمسه راه ادبدن طشره کیدک
قچن اوله بزمله صحبت ایدک

دیلرسک کیم قبول اید سنی رب
مؤدب اول مؤدب مؤدب

حقیقت ایلیوب سرکده جولان
شریعت ظاهرک حفظ ایتسون ای جان

حبیب اللهه ایله اقتدایی
صراط مستقیمه کیت هدایی

نظم دیگر

دلا هرنه امید ایلرسک اول درکاهدن ایسته
دیمزلر ساکه وار بر مرشد کمل اهلدن ایسته
نه بخت طالع بددن نه مهر و ماهدن ایسته
نه شیخ شهرت ایین ونه اهل جاهدن ایسته
نه درویش ونه زاهددن نه قطب وشاهدن ایسته
یوری یوقدن سنی وار ایلین اللهدن ایسته

نیازی

نیازی جانب درکاه حقه ایت که قادردر
دکل اعمال واشکاله قلوب عبده ناظردر
بو قولی کوش وهوشیله ایشت برهان باهردر
امورنده سراسر خلق عالم جمله قاصردر
نه درویش ونه زاهددن نه قطب وشاهدن ایسته
یوری یوقدن سنی وار ایلین اللهدن ایسته
الک چک خلق عالمدن ایدین بر کوشهٔ ماوی
دیمشلر کمسه دن یوق فایده هیچ کمسیه اصلا
کلامم جوهرین طق کوش جانه ایلیوب اصغا
تضرعلر ایدوب باش اچ دعایه قالدر ال اما
نه درویش ونه زاهددن نه قطب وشاهدن ایسته
یوری یوقدن سنی وار ایلین اللهدن ایسته

خدا انکدر جهان خلقینه مبذول اولان نعمت
نصیبك ایریشور کوششله ویرمه کندوکه زحمت
کوزك اچ عین جانی قبلماسون پردهٔ غفلت
سوزك خرج ایلیوب یوقیره ایتمه کیسه منت
نه درویش ونه زاهددن نه قطب شاهدن استه
یوری یوقدن سنی وار ایلین اللهدن استه
اسیدك جامه سن عزمی قتی تنك ایلیوب قصمه
اتوب تیر مراداتی نشانه یا ییی یصمه
قلیجك میهمانه دیو ایل دیوارینه اصمه
مناصب استیوکمسه قپوسینه ایاق بصمه
نه درویش ونه زاهددن نه قطب وشاهدن استه
یوری یوقدن سنی وار ایلین اللهدن استه

نظم

نظم دیگر

دیمم کم رازکی ارباب عزت وجاهه عرض ایله
ضیا بخشش چراغ مهر وشمع ماهه عرض ایله
بلاسی راه عشقی عاشق کمراهه عرض ایله
اینانمزسك سوزم بر عارف آگاهه عرض ایله
دلا حالك نه دهرك قطبینه نه شاهه عرض ایله
جهان ملکینی یوقدن وار ایدن اللهه عرض ایله
سپهرك دولتندن ال چکوب ترك تحمل قیل
عدوی بدنهادك طعنینه صبر وتحمل قیل
اعالی یه نه یلوارنه ادانی یه تنزل قیل
خدای بی نیازه استناد ایله توکل قیل

دلا حالڭ نه دهرڭ قطبنه نه شاهه عرض ایله

جهانڭ ملکینی یوقدن وار ایدن اللهه عرض ایله

کزوب هر کون در میرو وزیره عرض حال ایتمه

ویرن حقدر سکا بیهوده عرضڭ پایمال ایتمه

اودر معطی و مانع غیری بر اکری خیال ایتمه

وسائلدن الڭ چك یوق یره فکر محال ایتمه

دلا حالڭ نه دهرڭ قطبنه نه شاهه عرض ایله

جهانڭ ملکینی یوقدن وار ایدن اللهه عرض ایله

جهان بی ثباتڭ لا بقادر عز و اقبالی

نه غم یر سن اولورسڭ قید دنیادن اکر خالی

رجایی حقه حصر ایت غیریدن قطع ایله امالی

یوزڭ سوردرکه مولایه هر دم قلمه اهمالی

دلا حالڭ نه دهرڭ قطبنه نه شاهه عرض ایله

جهانڭ ملکینی یوقدن وار ایدن اللهه عرض ایله

ویروب رشوت جنابی اولکه قصد انتساب ایلر

زلال چشمهٔ خضر اوزلیوب میل سراب ایلر

زمانی کلمینجه صنمه کم دولت شتاب ایلر

خدا البته بر کون صبر ایدرسك فتح باب ایلر

دلا حالڭ نه دهرڭ قطبنه نه شاهه عرض ایله

جهانڭ ملکینی یوقدن وار ایدن اللهه عرض ایله

عجبدر اهل دنیا ای برادر   طپر خلقه قیوب خلاقی بابن

عطایی بر بلوك عاجزده اشتر   اونتمشلر بولر رزاقی بابن

مسئله اورادواذکاردن نه یرده اشتغال اولی وافضلدر بیان
بیوربمثاب اولالر **الجواب** معالیٔ معانی تدبری ایله آیات قرآنیه
وبینات فرقانیه دن بر آیت کریمه تلاوت ایتمك یتمش بیل سایر
اوراد واذکاره مداومت وملازمتدن افضل واولی وانفع واعلیدر

کتبه الحقیر ابو السعود عفی عنه
نقل من خطه الشریف

حق سبحانه وتعالی قرآن عظیم الشانی ینه قرآنده بو اسملر ایله ذکر
ایتمشدر تعظیما للقرآن

الصراط المستقیم الکتاب الهدی المنزل
التنزیل المصدق المصدق الصدق الحق
المبین الهادی النور القدیم الباقی
القرآن الفرقان الروح الماء الذکر

الحکیم الموعظة الرحمة الشفاء العزیز
المثانی المبارك الحکمة النعمة الکلام
الحلم القیل القول الحدیث الامر
الفصل التصدیق المهیمن الحبل الشرف
الآیات الروح العلی البشیر النذیر
الکریم العظیم المجید الصحف المطهرة
التذکرة المحکمات المیزان المتشابهات النباء
النعیم العلم
٥٧

قل هو الله احد یعنی ایت یا محمد اول الله که بن اکا طپارین بردر شریکی
ویارد مجیسی ووزیری یوقدر الله الصمد یعنی الله تعالی حضرت یمن
وایچمز لم یلد یعنی کمسه یی طوغورمادی ولم یولد یعنی کمسه دن

طوغمادی ولم یكن له كفوا احد یعنی (دخی) اكا بكزر بر كمسنه اولمادی

نظم

فهذا النظم في علم العقائد   جليل القدر مقبول الفرائد

بالتركية

یا انكدن كتمسون نظم عقاید   كه واردر بوندن چوق درلو فواید

قطعه

عقیده كیشدن صاف اولمینجه   اولیمز لذت ایمانه واصل

اساسی اولمیجق بر بنانك   خراب ایلر انی اخر زلازل

نثر زیرا دعاوای باطله مدعیلری ومذاهب عاطله مبتدعلری غایت چوقلوب واولفرق ضالهنك طلبه سی وشر وفسادك غلبه سی نهایته ایرشمشدر اهل ضلالك وفرتی ودین اسلامك غربتی واهل اسلامك

غربتی

غیرتی زمانی در ان الاسلام بدا غریبا وسیعود غریبا كما بدا حدیث شریفی فحواسی منیفی اوزره اكثر ناسك كوش هوشی استماع نص مبین دن بری واكتساء حلهء قران متین دن عری سلك صیاد كبی هر صدایه مایل وهر داعی یه مجیب وسایل ومتبع رسایل ومبتدع وسایل اولوب شاه راه طریق محمدی وسبیل مستقیم احمدیدن تفرق ایدوب ستفترق امتی حدیثی مصدق اولمشلردر • یوما فیوما امتعهء ضلال جهال رواج ورغبتده ومتعه قدرتی اولمین علما نار غیرتدندر • اعوذ بالله ان اكون من الجاهلين واعوذ به من الشيطان اللعين من الانس والجن اجمعين •

ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة
انك انت الوهاب یا رب العالمين

باسمه سبحانه نسأل احسانه

بدأت حامدا لله ذي المن • قديم دائم ذاتا وعلما •
احددر ذات مستجمع صفاتی • اودر احيا ايدن بو كائناتی •
وجودی مقتضای ذات پاکی • ضيا بخش اولدی نور تابناكی •
منزهدر وجودی ابتدادن • خبر بویله بلندی مبتدادن •
همانك ذاتنه یوقدر نهايت • یوغ آكا منتهی وحد وغايت •
وجودی چونکه واجب اولدی بالذات • قوی برهانله اولدی اول اثبات •
اودر حی اتدی احيا ممکناتی • قديمی بر صفت اولدی حياتی •

عليم اولدی بیلور اسرار پنهان • آكا سرلر قمو كون كبی رخشان •
شو قادردر كمال قدرتندن • وجوده كلدی عالم رحمتندن •
مريد اولدر مرادات جهانی • مخصص بو صفتدر دكله انی •
سميع اولدر اشيدر كزلو رازی • نه دكلو ايليسك مخفی نيازی •
بصير اولدر که كورر پای موری • قرا كو كیجه ده ایتسه مروری •
مكوندر جميع ممكناتی • كتورمشدر وجوده كائناتی •
كلاميله شريعت اولدی ظاهر • كلام الله دررر بر نور باهر •
كلامن سلب ايدن هر كيم خذلانك • كلام ايدن خدا قدیمی انك •
اودر خلق ایلین اتمه كمانی • صفات هشتله هفت آسمانی •
نجه هفت آسمان بلكه قموشی • انك ذات وصفاتيله اولور حی •
صفات هشتله خلق ایتدی ذاتی • حواس خمسله بو شش جهاتی •

ولیکن شش جهتدن اول منزه — انک محتاجیدر هر میر و هر شه
وجودینک چو یوقدر مبتداسی — بولنمز ذاتنک هیچ منتهاسی
وجودی لایزال و لم یزلدر — کم اکلرسه خلافن مبتذلدر
شبیهی و نظیری یوقدر انک — وکیلی و وزیری یوقدر انک
ولددن ذاتی اولمشدر مبرا — قولیدر داخی مخلوقی مسیحا
پدر یوغیسه عیسی‌یه برادر — نه اب واریدی ادمک نه مادر
چون ایتدی ناقه‌یی پیدا حجردن — پدرسز بوله خلق ایشه بشردن
قولیدر حضرت عیسی مکرم — قرواشی خلایق ایچره مریم
چو افراطیله تفریط ایتدی ظاهر — یهودیله نصاری اولدی کافر
نه جوهردر نه جسم و نه عرضدر — مخالف سویلین صاحب غرضدر
تمکن یوقدر انده بر مکانده — دخی احکام وراثمز زمانده

او خلق ایتدی مکانی و زمانی — ایکیسندن مبرا اکله انی
تبعضدن تجزیدن بریدر — تصوردن بری دیرسم بریدر
معرا کیف و کمدن ذات باری — دخی ماهیت اولمز انده جاری
محصل هر نه وار اثار امکان — بریدر ذات واجب ایله اذعان
نقایضدن تقایضدن مبرا — حوادثدن عوارضدن معرا
کمالاتیله موصوف اولدی ذاتی — جدا اولمادی ذاتندن صفاتی
زهی حی کم او زندندر وجودی — قمو موجود اکا ایلر سجودی
جهان فانی و باقی ذاتیدر بس — زهی وارلق تعالی و تقدس
که کل خلقی یوقدن وار ایدن اول — یری ساکن کوکی دوار ایدن اول
رفیع اول ایلدی طاق سپهری — منیر اولدر قیلن قندیل مهری
مهی گه طوب ایدر اوج هواده — گهی زورق قلور بحر سماده

سحابی که قلور سقا و حلاج | هوای گاه ایدر زرکار و نساج
چو گوسترمک دیلر صنعنده آثار | قلور بر آز باغی بادی عطار
کولک دیدارنی زیبا قلان اول | اکا بلبل لری شیدا قلان اول
بتورر قوللری اشجاردن قوت | ویرر قاره حجردن لعل و یاقوت
اقیدر صخره‌دن اول ماء صافی | یارادر نیشدن هم نوش شافی (دیکن)
جمیع کائناته خالق اولدر | قمویه رزقی ویرن رازق اولدر
اگرچه بی نهایه در عطاسی | کرو مملو کنوز کبریاسی
انی کم اول بلور بلمز کمسنه | انی کم اول قلور قلمز کمسنه
شریکی یوقدر پنهان و ظاهر | اودر هر فعله فاعل اول آخر
بیلورلر سر تسر اشیا کماهی | که اولدر پادشهلر پادشاهی

مناجات خدا و عرض حاجات

الهی ذات پاکک حرمتیچون | صفات تابناکک حرمتیچون
خدایا وحدتک ذاتی که ابرار | ایدر بر لیکله بر یردن اقرار
حیاتک قدرتک باقی الهی | قدیر و حی اولان سنسن کماهی
دخی علم و ارادت قاضی یا رب | که بیلوب دیلدوکک‌در اولان هب
دخی سمع و بصر حقدر که هردم | ایدر کوش و کورر بی کیف و بی کم
دخی تکوین ایچون کمر نون و کافی | جهان امرکن قلدک انی کافی
کلامک حرمتیچون یا الهی | خطامز محو ایدوب عفو ایت کناهی
خطاسینه مقر اولسه کنهکار | اومارم عفو ایدن اول رب غفار
خطامه اعتراف ایدوم خدایا | انی محو ایله قالماسون خطایا
قپوکده عبد مجرم اولدی علمی | نصیب ایله اکا سن فضل و حلمی
انی عفو ایله قالماسون کناهی | که سنسن عاصی قوللرک پناهی

الهی ذات پاکک وحدتیچون / خدایا وصف ذاتک قوتیچون
سنک وصفک اولان قرآنک ایچون / حقی فرق ایتمکه فرقانک ایچون
الهی لوح محفوظ و قلم چون / اکا مکتوب اولان علم و علم چون
محیط جمله عرش اعظم ایچون / جنانک فرشی کرسی اکرم ایچون
نبوت تختنک اول شاهی ایچون / ینکدن اولو عز و جاهی ایچون
الهی انبیانک جمله سیچون / دخی اصحاب و آلی زمره سیچون
مقام قربه واصل قوللر ایچون / اونار خوفه یانن دللر ایچون
کلامکله سوایی ترک ایدنچون / کلامک معنیسنی درک ایدنچون
صفالردن کچوب صوفی اولانچون / کلامکله سنک صافی اولانچون
حبیب و هم محب اولان قول ایچون / مرید و هم مراد اولان دل ایچون
کلامک پوته سنده صاف اولانچون / دریشوب علمک اکسیرین بولنچون

کلامکدن

کلامکدن سنک عراف اولانچون / کلام غیریدن صراف اولانچون
میسرسن میسر قل مرادم / قپوکه کلدوم و کتمز برادم
شولر کم ساکه ایتدی اعتمادی / اولوریا نکده حاصل هر مرادی
شولر کم ساکه ایتدی التجایی / مقرر بولدی انلر هر رجایی
شولر کم ساکه تفویض ایتدی امرین / حضوریله کچوردی جمله عمرین
یوزم توجیه ایدوب یا رب طپوکا / کرم لطف اومه کلدم بن قپوکا
کرم مسن عادتک دایم کرمدر / که اهل جرمه بابک ملتزمدر
اچقدر باب لطفک هر فقیره / نولا احسان ایدرسک بو حقیره
کوکلدن هر کشی استرسه مقصود / ویررسن ایلمزسن انی مردود
مرادم اول قبول ایله دعامی / قولوکم چونکه بن عاصی و عامی
دعام اولدر که عفو ایله کناهم / صوچم چوقدر ولی فضلک پناهم

امانتده بو نفس ایتدی خیانت … ولی اومر ینه عفو جنایت

یقینک قل مقارن هر نفسده … حجاب جهلی رفع ایت بو قفسده

دخول ایتدرمه قلبه شک شیطان … عنایت قل حفیظ دین و ایمان

قصورم هر نه وار عفو ایت خدایا … ایرر عاصیلره سندن عطایا

خلاص اولدقده جان مرغی قفسدن … انی پاک ایله یا رب هر هوسدن

انی صوک دمده هم ایمان ایله ختم ایت … کناهن لطف و عفوک ایله کتم ایت

که طوغری حضرتکا سوق ایدوب راه … انی یا رب ایله خاص درکاه

انک حالینی ستر ایت روز محشر … عطا قیل اکا اول کون وجه انور

تجاوز ایت کناهندن الهی … که سندن غیری یوقدر هیچ پناهی

قیامت اسوسنده خلق حیران … اولیجق انی قیل در ظل رحمان

تهی دست ایرسه کر اول حضرتکا … انی مستغرق ایله رحمتکا

اکر

اکر بی حد اولا قولدن جنایت … اومرجرمندن ارتوق اول عنایت

که رحمت اهل عصیان قوللرکچون … مهیا ایلدک ای فرد بیچون

که سنسن معطی مسئول عالم … منیل جمله مأمولات آدم

رحیم و هم رؤف و ساتر العیب … کریم و هم عفو و غافر الذنب

غضب اوستینه رحمت ایتدی سبقت … قمو عاصیلر اومر عفو و جنت

هم ایتدک مشرکک غیرینه وعده … دلرسک مغفرت هر عاصی عبده

بحمد الله موحد عبدم ای حق … اومارم لطف تام و عفو مطلق

چو سن لا تقنطوا بویوردک ای شاه … اومر فضلوکی بو عاصی و گمراه

کچور اهوال حشرک جمله سندن … قل انی اولیالرک زمره سندن

مقام اصدقایه ایر کور انی … میسر قیل رضای جاودانی (ابدی)

ان اکرمکم عند الله اتقاکم

حریم قربه انی محرم ایله … مقام اتقیاده اکرم ایله

اکی اصحاب واحبابه قرین ایت ... که یعنی چاریاره همنشین ایت
ایشتسون یا الهی اول خطابک ... ایرشدرمه اکا هرگز عتابک
تجلی جمالک قیل میسر ... دکل برگره یا رب بل مکرر
نه عرض ایدم سنک معلومک اولمز ... مراتب کم بیوردک قلبه گلمز
قولاق ایشتمدی وگورمدی گوز ... تخیل اولمدی ودیمدی سوز
یرقلادک ای صالح قول ایچون ... تقی ومؤمن ومخلص دل ایچون
میسر ایله یا رب اول مقامی ... ایریشه لطف وفضلک اکا تمامی
دخی شول سنه کم فضلوکه لایق ... عطا قیل اکا یوق لطفوکه عائق
رجاسندن زیاده عزت ایله ... قمو اسلافنه سن رحمت ایله
دعامی ایشدوب کم دیرسه امین ... محصل ایله انک جمله کامین
دعامز بوله بونکله نهایت ... جهان خلقینه یا رب قیل هدایت

في الحديث القدسي اعددت لعبادي الصالحين ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر

بیان ایدم کمالاتن کلامک

هزاران حمد ومنت حقه تکرار ... لسانه ویردی قدرت سوزه هر بار
سوزیله آشکار اولور معانی ... علومک سوزیله اولور بیانی
سوزیله در ظهوری هر نهانک ... یوزی صوقی سوز اولمسه جهانک
سوز اولماسه بلنمزدی حقائق ... سوزیله منکشف اولوردقائق
سوزیله شرح اولور شرح عقاید ... سوزیله کشف اولور جمله فواید
سوزیله فهم اولور تفسیر قرآن ... سوزیله اکملنور تبیان فرقان
سوز اولدی مبداء عرش معلا ... زهی عزت زهی قدرت تعالی
مزیننه سوزیله لوح محفوظ ... اولور فوج ملائک اندن محظوظ
مشرفله سوزیله قلب جبریل ... سوزیله وحی حق اولدی چو تنزیل
حجاب غفلتی سوز اتدی زائل ... وصاله سوز اولور هردم وسائل

فنا وار جمله ده سوزده بقا وار / جمالی کوردینور سوزده لقا وار

سوزیله منتظمدر حال عالم / سوزیله روشنادر چشم ادم

سوز اولماسه بلنمزدی دین ایمان / ضلالتده قالوردی انس ایله جان

خدایی کورمدی کمسه کوزیله / بلندی عقلله کرچك سوزیله

سوزیله مرده لر بولور حیاتی / سوز احیا ایلمشدر کائناتی

سوزیله یاد اولینور نیك خولر / سوزیله پاك اولور سینه چو صولر

بلند اولور سوزیله قدری شاهك / سوز اولدی امر ونهی پادشاهك

سوزك تأثیری در اولور دعالر / ایو حقنك چوق درلو ثنالر

سوزك علمی سنك نور جناندر / دلیل موصل حور جناندر

معنبر قل جهانی مشك بیز اول / معطر ایت مشامی عطر ریز اول

دم مشکینك احیا اتدی علمی / غضبدن نهی ایدوب امر اتدی حلمی

کلامك

کلامك قدرین ارکورا سمانه / اولا قندیل نورانی جهانه

خور عالم ضیادر سویله مدحن / جهولك ایله هردم نیجه قدحن

وین عبرت نیجه جاهل قلوبه / اولالر مطلع جهل وعیوبه

اولا عبرت نیجه صاحب جنانه / ایده دعوت هم انلری جنانه

اوقندقجه معنبر اوله عالم / دعای خیر ایده لر ساکه هردم

کلامن مدح ایدوبن حق تعالی / کتابنده بیوردی عز الاعلی

الم ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين ۔ امن الرسول
بما انزل اليه من ربه ۔ واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا ۔
ما كان لبشر ان يؤتيه الله الكتاب والحكم والنبوة ثم يقول
للناس كونوا عبادا لي من دون الله ولكن كونوا ربانيين بما كنتم
تعلمون الكتاب وبما كنتم تدرسون ۔ ربنا امنا بما انزلت واتبعنا

الرسول فاكتبنا مع الشاهدين • قد جاءكم من الله نور وكتاب
مبين • يهدي به الله من اتبع رضوانه سبل السلام ويخرجهم
من الظلمات الى النور باذنه ويهديهم الي صراط مستقيم • و
هذا كتاب انزلناه مبارك فاتبعوه واتقوا لعلكم ترحمون •
ان تقولوا انما انزل الكتاب على طائفتين من قبلنا وان
كنا عن دراستهم لغافلين • او تقولوا لو انا انزل علينا
الكتاب لكنا اهدي منهم فقد جاءكم بينة من ربكم و
هدي ورحمة • فمن اظلم ممن كذب بايات الله وصدف
عنها سنجزي الذين يصدفون عن اياتنا سوء العذاب بما
كانوا يصدفون • يا ايها الناس قد جاءتكم موعظة من
ربكم وشفاء لما في الصدور وهدي ورحمة للمؤمنين •

ونزلنا عليك الكتاب تبيانا لكل شيء وهدي ورحمة
وبشري للمسلمين • ان هذا القران يهدي للتي هي اقوم و
ننزل من القران ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين • ولا يزيد الظالمين
الا خسارا • اولم يكفهم انا انزلنا عليك الكتاب يتلى عليهم
ان في ذلك لرحمة وذكري لقوم يؤمنون • افمن يعلم
انما انزل اليك من ربك الحق كمن هو اعمي • فاما الذين امنوا
فيعلمون انه الحق من ربهم وهو الحق مصدقا لما معهم وان
الذين اوتوا الكتاب ليعلمون انه الحق من ربهم وان فريقا
منهم ليكتمون الحق وهم يعلمون الحق من ربك ويرى الذين
اوتوا العلم الذي انزل اليك من ربك هو الحق ويهدي الي
صراط العزيز الحميد • والذي اوحينا اليك من الكتاب هو الحق •

واٰمنوا بما نزل علي محمد وهو الحق من ربهم فماذا بعد الحق الا الضلال
كتاب انزلناه اليك مبارك ليدبروا اياته وليتذكر اولوا
الالباب • انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون • فاسئلوا
اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون • وانزلنا اليك الذكر لتبين
للناس ما نزل اليهم وهذا ذكر مبارك انزلناه وقد اتيناك
من لدنا ذكرا من اعرض عنه فانه يحمل يوم القيمة
وزرا هذا ذكر من معي وذكر من قبلي بل هم عن ذكر ربهم
معرضون • ولقد يسرنا القران للذكر فهل من مدكر •
وما هو الا ذكر للعالمين • ولذكر الله اكبر تنزيل من رب
العالمين • ولو تقول علينا بعض الاقاويل لاخذنا منه باليمين
ثم لقطعنا منه الوتين • فما منكم من احد عنه حاجزين •

وانه

وانه لتذكرة للمتقين • وانا لنعلم ان منكم مكذبين وانه
لحسرة علي الكافرين • وانه لحق اليقين • قل لئن اجتمعت الانس
والجن علي ان يأتوا بمثل هذا القران لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم
لبعض ظهيرا • ولو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا •
الله نزل احسن الحديث كتابا متشابها مثاني تقشعر منه جلود
الذين يخشون ربهم ثم تلين جلودهم وقلوبهم الي ذكر الله •
ذلك هدي الله يهدي به من يشاء ومن يضلل الله فما له من هاد •
وانه لكتاب عزيز لا يأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل
من حكيم حميد • ومن اعرض عن ذكري فان له معيشة ضنكا و
نحشره يوم القيمة اعمي الي قوله تعالي كذلك اتتك اياتنا
فنسيتها وكذلك اليوم تنسي • خذوا ما اتيناكم بقوة واذكروا

مافيه لعلكم تتقون • الله نور السموات والارض وانزلنا اليكم
نورا مبينا فامنوا بالله ورسوله والنور الذي انزلنا واتبعوا النور
الذي انزل معه • يا عباد لا خوف عليكم اليوم ولا انتم تحزنون •
الذين امنوا باياتنا وكانوا مسلمين • تبارك الذي نزل الفرقان
علي عبده ليكون للعالمين نذيرا • لو انزلنا هذا القران علي جبل
لرايته خاشعا متصدعا من خشية الله • ولو ان قرانا سيرت
به الجبال او قطعت به الارض او كلم به الموتي بل لله الامر جميعا
وما انزلنا عليك الكتاب الا لتبين لهم الذي اختلفوا فيه و
هدي ورحمة لقوم يؤمنون • افغير الله ابتغي حكما وهو الذي
انزل اليكم الكتاب مفصلا والذين اتيناهم الكتاب يعلمون
انه منزل من ربك بالحق فلا تكونن من الممترين • وتمت كلمة

ربك صدقا وعدلا لا مبدل لكلماته وهو السميع العليم •
وان تطع اكثر من في الارض يضلوك عن سبيل الله ان
يتبعون الا الظن وان هم الا يخرصون • ان ربك هو
اعلم من يضل عن سبيله وهو اعلم بالمهتدين • المص كتاب
انزل اليك فلا يكن في صدرك حرج منه لتنذر به وذكري
للمؤمنين • اتبعوا ما انزل اليكم من ربكم ولا تتبعوا من دونه
اولياء قليلا ما تذكرون • الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا
وغرتهم الحيوة الدنيا فاليوم ننسيهم كما نسوا لقاء
يومهم هذا وما كانوا باياتنا يجحدون • ولقد جئناهم
بكتاب فصلناه علي علم هدي ورحمة لقوم يؤمنون •
هل ينظرون الا تاويله يوم ياتي تاويله يقول الذين

نسوه من قبل قد جاءت رسل ربنا بالحق فهل لنا من شفعاء •
فيشفعوا لنا او نرد فنعمل غير الذي كنا نعمل قد خسروا انفسهم
وضل عنهم ما كانوا يفترون • والذين يمسكون بالكتاب واقاموا
الصلوة انا لا نضيع اجر المصلحين • والذين كذبوا باياتنا
سنستدرجهم من حيث لا يعلمون • واملي لهم ان كيدي
متين • قل انما اتبع ما يوحى الي من ربي هذا بصائر من ربكم
ورحمة لقوم يؤمنون • واذا قرئ القران فاستمعوا له وهدى
وانصتوا لعلكم ترحمون • انما المؤمنون الذين اذا ذكر
الله وجلت قلوبهم واذا تليت عليهم اياته زادتهم ايمانا
وعلى ربهم يتوكلون • قل يا ايها الناس قد جاءكم الحق
من ربكم فمن اهتدى فانما يهتدي لنفسه ومن ضل فانما

يضل

يضل عليها وما انا عليكم بوكيل • واتبع ما يوحى اليك واصبر
حتى يحكم الله وهو خير الحاكمين • الر كتاب احكمت اياته ثم
فصلت من لدن حكيم خبير • تلك ايات الله نتلوها عليك بالحق
فباي حديث بعد الله واياته يؤمنون • ويل لكل افاك اثيم يسمع
ايات الله تتلى عليه ثم يصر مستكبرا كان لم يسمعها فبشره
بعذاب اليم • ومن اظلم ممن افترى على الله كذبا او كذب
باياته انه لا يفلح الظالمون • ويقولون امنا بالله وبالرسول
واطعنا ثم يتولى فريق منهم من بعد ذلك وما اولئك بالمؤمنين •

كلام اللهك علي ايله مدحن

كلام پادشاه قادر و پاك	خداى انس و جن و ارض و افلاك
اولبدر جمله يه فرمان قرآن	انك ايچنده در دور زمان انسان

بو كشي هم امر ايدر سننده قرآنله   سننك كبي كرمش كسلدي اول كشي ايمانله

انک ایچنده در جاندر جانان	انک ایچنده در اسلام و ایمان
انک ایچنده در اتقان و ایقان	انک ایچنده در برهان و فرقان
انک سطری سبیل باغ جنت	انک حرفی اولبدر جمله رحمت
حروفنده انک اسرار بی حد	قونلمش ایک مرکسه انی عد
اگر ظاهر اگر باطن معانی	انک ایچنده در جمله بیانی
جناحین اولمینجه اولور ابتر	ایرشمز یوجه مقصوده مقرر
اگر پرواز ایسه پرواز ایدرسن	اگر یوغیسه هب الحق کیدرسن
دیلرسک مرغ جانک ای سخندان	اولا باغ جنان ایچنده پران
بو کوندن بونده قرن عرفان قرآن	سحر باطلری حقدن بو فرقان
انک هر فتحه سندن مرد مکمل	ایدر فتح کلید باب مشکل
دخی هر کسره سندن مرد عالم	ایدر تحصیل کسر نفس ظالم

اهل قرآن اهل الله یعنی الله ایشانلری رسلهم بوالهوس الا ای یوسف جهان [illegible]

دخی

دخی هر ضمه سندن مرد عارف	ایدر علمینه هم ضم معارف
انک هر نقطه سی بر جوهر فرد	بونی بیلور شه مردان اولان مرد
علیم اولدر بله معنای فرقان	آکا قرآن اولا کوکبی درخشان
بلنلر بو علوم عالیاتی	کوزل فهم ایلدیلر کائناتی
کل ایله دائما قرآن ترتیل	هم ایله ربکه هر آنده تبتیل
تجوید بو قرآنله علاجک مرهمک هب	دخی مجروح روحه هر املک هب
سکا حجت بو قرآندر انی بیل	همان انی بیلوب محکم عمل قیل
انک الفاظی دل للرده دررد رد لسان	دخی معناسی دللرده غرر در قلب
کلام داعی و الله یدعو	چو سمع عقله ایردی کتدی قیغو
اویالم بز بو قرآن عظیمه	کلام حقه فرقان حکیمه
بو الفاظ عجیبه بو عبارات	ایچی طولی رموزیله اشارات

انقطاع عن غیر الله [illegible]

جونکه قلب [illegible]

دله علمی بو قرآندن کلوبدر — نیجه لر بونده غرق اولوب قلوبدر

چو قرآن اهلی سن کوزت طریقك — که قرآن اهلی اولسون هب رفیقك

بو قرآن اولدی بل نور سماوات — بیان ایتدی او نوری نیجه آیات

دخی قرآن اولوبدر خلقه مرآت — کورینور آنده شقوتله سعادات

دخی قرآن اولوبدر خلقه میزان — بیلور باطلله حقی آنده وزان

دخی حصن حصین اولدی بو فرقان — آکا کیرنده اولمز اسیر شیطان

دخی کشتیء نوح اولدی بو قرآن — آکا کیرنده اولمز غرق طوفان

دخی موسی عصاسیدر بو فرقان — بوزر ساحرلرك سحرین چو ثعبان

دخی نیل بحرینه بکزر بو قرآن — منافع آنده غایتله فراوان

دخی قرآنده دیدی خلقه رحمان — بنم ذکرم اولوبدر علم فرقان

دخی قرآنده دیدی ذو الجلاله — که قرآن حقدر غیری ضلاله

یهدی به الله من اتبع رضوانه سبل السلام

وانزلنا الیکم نورا مبینا فآمنوا بالله ورسوله والنور الذی انزلنا
واتبعوا النور الذی انزل معه م

بلور جوهرشناس آنی حق ای یاران — جواهردر او الفاظ درر باران

که بدعت اهلی قلبنده بو قرآن — شعاعن کوستروب اولمز او فرقان

ضلالت شعلهء فرقانی اورتر — بولت کوکده خور تابانی اورتر

بودر ایمان اجمالی محصل — که تصدیق ایده قرآنی مفصل

که ایمان واجب اولان جمله ارکان — کلام الله ایچنده اولدی تبیان

انکچون آکا ایمان اولدی کافی — که اودر امراض جهل و شکه شافی

اینانمقدر حقیقت اصل ایمان — اینان محکم اینان محکم ایك اینان

علومك جمله سن اول اولدی جامع — قمو عالملر اولدی آکه سامع

دیمز اولنلر ایمانیله مسبوق — کلام الله اولان قرآنه مخلوق

کتاب اللهه کل دین قلعه سیدر — دخی مؤمنلرك اول سلعه سیدر

نه اطباق سماواته معادل — بولنمز قلعه هیچ آکا مماثل

عدویه دائما اولورلر حائل
بو سوزه اهل ایمان جمله قائل

کتاب اللهی بیلن ذو فنونه
دیسون مرشد بیلك اول رهنمونه

اوقور قرآن ایدر بیلك عزتنی
او فرقانیله بولور دولتنی

سعادتدر قمو بای و گدایه
مبارك سوزلری ایلتر خدایه

کرامتت اولدی شاه انبیایه
محبت ایتدی جاندن اولیایه

محبت ایتدی بزی الحمد لله
بو فرقان اهلنه الحمد لله

ایدر اول نیتینی جمله لله
هر آنده انی فرقان ایلر آگاه

که فرقان حصننه کرمشدر اول
جنان ایللرینه بولمشدر یول

ارنلر شاهیدر اول مرد دیندر
که قلبی شرق انوار یقیندر

کرامت تختی اوزره سلطنتده
ولی طپراقده یوزی مسکنتده

نه کبری وار نه عجبی فارغ البال
تواضعله اولور اول صاحب اقبال

چو یوز گوستردی قرآندن لوامع
بیل اولدی منتفی جمله موانع

اچلدی گوزلرم گوردم یولومی
هدایت طوتدی اولدمده الومی

بکا آنسز نفس ویرمك خطادر
که قرآن خلقه حقدن عطادر

بکا آنسز نفس المق جفادر
که فرقان جمله دردلره شفادر

بلی قرآنی عالملر بیلورلر
حقك هر آیه ده لطفن بولورلر

چو یونانی دگل بو حکمت ای جان
نه بلسون پس بو علمی فیلسوفان

ایدر سر گشته بو بیك فیلسوفی
بو قرآن حکمتینه اولمز وقوفی

بو بر حکمتدر کم گلسه بونده
ویرلر ایسه گر بر فلسه بونده

هزاران فلسفه یی بیر بین آلمز
که بونده فلسفه بر فلسه گلمز

کلام فلسفه فلسه دگرمی
اکا صراف کیسن باش اگرمی

حقایق گلشنی در بیل بو گلشن
کمه حقدن اچلدی ایسه روشن

آکا یوز کوستره بو کلشن راز / اول ایدر بونک چون بلبل سرآغاز

حیات سرمدیه بونکدر ارلك / نجات بیخودی در بونکده ارلك

نه قمریلر اوترب بونده نه دراج / بونك هر بر سوزیله جانه معراج

ایدر حق مشکلاتك حلنی آسان / قلدر رحمان بزی پك اهل فرقان

الهی نور قرآندن ضیا ویر / بزه ایمانیله صدق و حیا ویر

الهی کمسه نك قلبینی بی نور / قیوب ایتمه انی جهلیله مغرور

بزی سن اهل بدعتدن اراغ ایت / قلوبه نور فرقانی چراغ ایت

بو قرآن اهلنه خوب ارمغاندر / لمن کان له قلب نه کاندر

بو قرآندن بکم طویماغه معنی / کرك که ترك اوله کبر ایله دعوی

انك کم اوله سامع جان قولاغی / اوطویه بیله بو باغ بلاغی

بو قرآن داخی اکا کوستره یوز / که کون کبی اوله سن تا قدم کوز

که قرآن شویله ویره اکا شعله / که هیچ قومایه انی غیری شغله

کیمه کم ایره قرآندن اوپرتو / اولا اول دائما قرآنه پیرو

داخی قرآنه انك اشتیاقی / زیاده ایده خوفی احتراقی

اکا کم ایلمزسه اتباعی / بو قرآن ویرمیه اکا شعاعی

بو قرآن نوری اسرار طریقت / شعاع شرع و انوار حقیقت

بوکا ایناتمینلر کافر اولور / که بونده انلر خاسر اولور

اراغ اول اهل بدعتدن اراغ اول / بو قرآن نوری ایله کل چراغ اول

اولنجه حق یولنده صمیما سالم / که دین و دولتو بز دائما سالم

خدا ایرمایه قرآنی یولندن / داخی سورمایه فرقانی یولندن

کلام الله یولندن اولچقنلر / دکلدر الا شول دینی یقنلر

بو قرآنه اویانلر نبیل ولی در / بو فرقانی قوینلر هب دلی در

ولی دیمه بو قرآندن چقانه ‌ مسلمان دیمه سن شرعی یقانه

کمك کوکلنده که نور یقینی ‌ اولا اول سومیه او خصم دینی

اینی کم اهل فرقان ایده لر رد ‌ تمرد یولینه اولور انك سد

حقه هبا و کمدقلری ایلر اتکان ‌ دخی باطلره ایده لر اقران

که کوندن کونه او کمز ازغون اولور ‌ یلا بچی ودلنجی قوزغون اولور

دکلدر لایق اول کلزار علمه ‌ که واقف اوله اول اسرار علمه

بو فرقان اهلی حقه منکر اولمز ‌ سعادتلو کشیلر مدبر اولمز

بو قرآن اهلی پك عزتلو قولدر ‌ انك کتدوکی یول پك طوغری یولدر

انك هم علم حق همراهی اولور ‌ بو فرقان اهلی اهل اللهی بولور

کتاب اللهه ایدنلر تردد ‌ قودیلر دینی الدیلر تمرد

تمرد شخصی ایلتر ارتداده ‌ عدو اولور صحیح الاعتقاده

اقوال الظالمون وبغضهم الله هم یکفرون در منه

صحیح الاعتقادی شبهه بوزمز ‌ بیلن یولی کوزادر یولدن آزمز

فقیه اولان مرادن حاصل ایتدی ‌ چو فرقانیله ذاتن کامل ایتدی

سزه پند مر بودر ای اهل ایمان ‌ انی طوتکه بیودمش اولا قرآن

حدودندن انك ایدوب تجاوز ‌ یوریمه بر قدم سن بی قولاوز

بو قرآندن خبردار اولمینلر ‌ اولردر حقه هیچ یار اولمینلر

بو قرآنده ینوب نار اولمینلر ‌ اولردر غرق انوار اولمینلر

چو قلبه قبله اولا حکم قرآن ‌ همان ایمان ویرر نور فراوان

افندی اولمیندن هم سبیلك ‌ حذر قل کوزله سن کندو دلیلك

دلیلمز بزم آیات قرآن ‌ عقول مستقیمه بوکه برهان

صقن اولمه جدا سن کاربانندن ‌ سنك ایرو اشك نه سار باندن

اکر قلمق دیلرسك قلبی صافی ‌ صقن قرآندن اتمه انحرافی

اصحاب کرمزین و کتابدن تابعین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

امام اعظم وهمام اقدم رضی الله تعالی عنه منه

صحح

اگر بولمق دیلرسك روشنایی — همان قرآنیله ایت آشنایی

عن انس رضي الله تعالى عنه قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
من احب الله احب القرآن ومن احب القرآن احبني القرآن
افضل مني فانه كلام الله القديم غير مخلوق واني مخلوق
وهو امامي وانا به اقتدي ان اتبع الا ما يوحى الي اني اخاف
ان عصيت ربي عذاب يوم عظيم • ان مت فقد تركت فيكم
ما ان اعتصمتم به فلن تضلوا بعده ابدا • ذكره السيوطي والبقاعي
كتاب الله صح
في فضائل القرآن العظيم •

رسول الله بیورمش ایله اذعان — خدایی کیم سوره سودی قرآن
سون قرآنی سودی بنی اولان — که بندن افضل اولدی اشبو قرآن
که بن مخلوقم اما اول قدیمدر — انك مثل و نظیری هم عدیمدر

وعن ابن عباس رضي الله تعالى عنهما قال عليه الصلوة والسلام من اقتدى بكتاب الله لا يضل في الدنيا ولا يشقى في الآخرة ثم تلا هذه الآية فمن اتبع هداي فلا يضل ولا يشقى كذا في فضائل القرآن الكريم

بنم اولدی امامم حکم قرآن — اویه قرآنه جمله اهل ایمان
اگر بن اولدومیسه ایریلوب جان — قودم سزده ایکی کم آزمز اویان
کتاب الله درر اول مقتدی بیل — ایکی محکم بیلوب خالص عمل قیل

وعن ابي هريرة رضي الله تعالى عنه قال رسول الله صلى الله تعالى
عليه وسلم ستكثر الاحاديث من بعدي فاذا روي لكم
عني حديث فاعرضوه على كتاب الله فما وافقه فاقبلوه وما خالفه
فردوه رواه البخاري وغيره وعليه عول الائمة الاربعة
في اصولهم كذا ذكره السيوطي والبقاعي في الفضائل وذكر
ايضا في عامة كتب الاصول للائمة الاربعة

بیورمش داخی اول صاحب رسالت — قبول اتمش اولان اهل سعادت
سزه بندن چوق ایله لر روایت — احادیثی قیلك انده درایت

كتاب اللّهه عرض ايلك سن انى   قبول ايلك بو قرآنه اويانى

كتاب اللّهه گر اولسه مخالف   انى رد ايليوب اولك سن عارف

روايت ايلمش بونى بخارى   ايدك رحمت اكا رحمان و بارى

امام اعظم امام مالك محمد   كه ادريس اوغلى درهم داخى احمد

بولاره تابع اولان اهل ايقان   قبول ايتدى بونى اصحاب اتقان

اصولنك ايدوب جمله روايت   بو خلقى حقه ايتديلر هدايت

حقك اياتى توحيد اوكرددلر   فناى تام و تفريد اوكردرلر

انك دعوتكرينه سن اجابت   ايدوب صدقيله كل ايله انابت

انيبوا بيوردرهم اسلموا له   طوت امرينى صقن سن اولمه ابله

بونى سمع قبول ايله اشتمك   كركدر هم بو پنديله ايش ايتمك

بو قرآن معنيسن بلمزمسن سن   نصيحت ويردى چوق المزمسن سن

ندر

ندر فكرك يوله كلمزمسن سن   بو قرآندن نصيب المزمسن سن

معانى بحرنده طالمزمسن سن   معارفله دخى طولمزمسن سن

رمددن كوزلرك سلمزمسن سن   نظر بو عبرته صالمزمسن سن

غم دنياسنك عقلك شاشردى   سنى فرقاندن اولطشره دوشردى

فنايى ترك ايدوب كل سن بقا بول   كلام الله ايچنده كل لقا بول

كركدر بونده اول ترك و تجريد   كوكلدن تا كيده عمى تقليد

هم اولدم ايره حقدن نصر و تأييد   كيتوره ظلمتى انوار توحيد

خدادن تا كه ايروب نور توفيق   سكا كوستره بو دين علم تحقيق

چو تقوا ايله سالك اولا كامل   مقرب اولور حقه او واصل

كه تقواسز كشى دينن يقر بيل   اگر عالم ايسه داخى او جاهل

كل امدى علمله قل دينك احيا   كه جهليله نه دين اولور نه تقوى

کە علمیلە دردر دینك حیاتی
بلا علم کشی بولمز نجاتی

کشی توحیدی بلمز غفلتیلە
ابد قالور اوزیغ و زلتیلە

چو عالم اولمیە بر قوم ایچندە
اویانقلە قالورلر نوم ایچندە

ثنا و حمد اولور حقە کە بردر
ایشی قوللارینە احسان و بردر

ویرر آب و کلە اول علم فرقان
ویرر جان و دلە اول دین و ایمان

ویرر بر قطرە آبە شکل زیبا
لباس ایدر اکا تقوایی دیبا

کل علمی سن او سلطانە دعا قل
درونك روضۀ علم خدا قل

براشو سلطنت اولسە خدانك
قولی وار فخر عالم کبی انك

رسول اوصافنە کلدی مقالە

رسول اکرم و فخر الرسل در
امام رهنما هادی السبل در

انی تصدیق ایدنلر خیر امت
اولوبدر فرقۀ حق اهل سنت

اکا تابع اولان صافی عقاید
بولور دینندە انك چوق فواید

ایدر ذات و صفات حقی اذعان
رسولە تابع اولان اهل ایمان

درونی صاف و پاك اولور عقیدە
دیانت یوق ایسا انماین شقیدە

جمیع انبیانك افضلی در
کروه اتقیانك اکملی در

قموسندن مقدمدر مقرر
کە اولور مبتدا کاهی موخر

موخر کلدی صورتدە او سرور
صدف اول کی بولینور چون صکرە کوهر

شکوفە اولور اول چونکە خندان
ایدر ار دنجە شیوە میوۀ جان

وفي الحديث كنت نبيا وآدم بين الماء والطين

بیوردی نیتە کم اول فخر عالم
یتورکن آب و کلدە داخی آدم

بن ایدم عالم معنیدە مرسل
نبوت ایلە ریدم اندە اکمل

اکرچە اصل عالم اولدی آدم
اودر معنیدە لیکن جان عالم

العلماء ورثة الانبياء

انلك دینی اولوبدر خیر ادیان — انلك دیننده در عدلیله احسان
انلك دینی در ادیانی ناسخ — خلاص اولور اولان دیننده راسخ
انکچون امتی خیر الامم در — کمالاتی هر امتدن اتمدر
خصوصا اهل فقهی کاملینك — بیوردی وارثی در مرسلینك
ولی انلر در فقهیله موصوف — ایدرلر نهی منکر امر معروف

وعن الامامین الجلیلین الامام الاعظم ابی حنیفة والشافعی رضی الله تعالی عنهما قالا ان لم یکن الفقهاء اولیاء الله فلیس لله ولی قط کذا فی التبیان فی آداب حملة القرآن للامام النووی

دلیل اولدر صراط مستقیمه — طبیب اولور گنهکار و سقیمه
بو امتك ایچره وار اهل کرامات — علامت انلره عرفان ایات
که یعنی بیله لر معنای قرآن — انکله ایله لر هم حقی فرقان

فقیهك

فقیهك بعضی اولور اوتاد و افراد — ضلالت اهلنی ایدرلر ارشاد
فقیهك کیمی قطب مرکز دین — مدار حلقهٔ تعلیم و تبیین

فی الحدیث بهم یسقون المطر

یوزی صوییله انلرك فراوان — ایتر گوکدن بیره باران احسان

قال الله تعالی ان اولیاؤه الا المتقون الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون الذین امنوا وکانوا یتقون

ای یقون انفسهم عما یحق وقایتها عنه من الافعال والترك وله مراتب ثلاث
حسبما یفصله الجمع بین صیغتی الماضی والمستقبل ... عما یشغله سره
عن الحق والتبتل الیه بالکلیة ابو السعود العمادی علیه رحمة الهادی

ویرلمشدر کرامات اولیایه — ولی مخصوص اولوبدر اتقیایه
نه دکلو کلسه حکمت اولیایه — ایرشمز منزلتده انبیایه
که واردر ایکیسیك انبیاده — ولایت وار در انجق اولیاده
دیدیلر بر نبی یك اولیادن — روایتدر بو سوزلر اصفیادن

ونقول نبی واحد خیر من جمیع الاولیاء نقل من عقاید الامام الطحاوی

وِلَایَتْلَه اِیرِشْمَزْ اَکَا اِنْسَانْ کِه اَمْرُ وَنَهْیِ سَاقِطْ اُولَا اِیرْ اَنْ
فَصَدِّقْ یَا صَدِیقِی بِالْکَرَامَاتْ وَکَذِّبْ یَا رَفِیقِی بِالْخُرَافَاتْ
مُحَصَّلْ اِسْتَرِیسَکْ فَوْزِ دَارَیْنْ اُولِی کُورْ اُمَّتِ سُلْطَانِ کَوْنَیْنْ

بلادن حکایه‌لرکه بین الناس شایعه‌در خرافه‌در نا مربوط عجیب
جاهلردن چوق عجایب واکاذیب نقل ایلردی منه

مُنَاجَاتُ وَرَجَایِ اِسْتِقَامَتْ

اِلٰهِی نِعْمَتُوکَه شُکْرُ وَمِنَّتْ بِزِی ظَاهِرْدَه قِلْدُکْ اَکَا اُمَّتْ
حَقِیقَتْدَه دَخِی قِلْ اَکَا پَیْرَو بُو یُولْدَنْ اِزْ مَسُونْ اِبْلِیسْ اِیدُوبْ دَوْ
اِنُکْ حَبْلِ مَتِینِ شَرْعِی یَا رَبْ سَبَبْ اُولْسُونْ خَلَاصِ اُمَّتَه هَبْ
اَیِرْمَا سُنَّتَنْدَنْ اَیْلَه اُمَّتْ هَمْ اَیْلَه اُمَّتْ اِیچْرَه اَهْلِ سُنَّتْ
بِزِی قِلْمَه ضَلَالَتْ فِرْقَه سِنْدَنْ بَرَهْنَه قِلْمَه اِیْ خِرْقَه سِنْدَنْ
بِزْ عَاصِی قُوللَرَه سَنْ اَیْلَه اِحْسَانْ نَصِیبْ اَیْلَه بِزَه عِرْفَانِ فُرْقَانْ
دَخِی بُو لُسُونْ شَفَاعَتْ بِرْلَه غُفْرَانْ بُو نَظْمِی حَافِظْ اُولَانْ اَهْلِ اِیمَانْ

بِیلْ اَنِی خَیْرِیلَه بُولُورْ مُکَافَاتْ رَسُولُکْ رُوحِنَه وِیرِنْ صَلَوَاتْ
سَکَا دُرْ هَبْ صَلَاتِ اِبْنِ اٰدَمْ سَلَامْ اُولْسُونْ سَکَا اِیْ فَخْرِ عَالَمْ
چُونْ اُولْدُکْ اَنْبِیَا اِیچْرَه مُسَلَّمْ عَلَیْكَ الْوَاحِدُ صَلّٰی وَسَلَّمْ
دَخِی اُولْسُونْ صَلَوَاتُ وَتَحِیَّاتْ وَتَسْلِیمَاتُ وَتَکْرِیمَاتُ وَدَعَوَاتْ
اَنُکْ اَصْحَابُ وَآلِینَه تَمَامَتْ کِه وَارْدُرْ هَرْ بِرِنُکْ بِرْ کَرَامَتْ
قَمُوسِی اَهْلِ دِینَه مُقْتَدَایْدُرْ ضَلَالَتْ اَهْلِنَه نَجْمِ هُدَیْدُرْ
بُولَارَه بُغْضِ اِیدَنْ اَهْلِ شَقَاوَتْ رَسُولَه اَیْلَمِشْ اُولُورْ عَدَاوَتْ
عَدَاوَتْ اَیْلَیَنْ اَصْحَابُ وَآلَه عَدُودُرْ اُولْ رَسُولِ بَاکَمَالَه
دَخِی هَمْ اَنْلَرَه اِیدَنْ مَوَدَّتْ رَسُولُ اللّٰهَه اِتْمِشْدُرْ مَحَبَّتْ

کَلُوبْدُرْ چَارْ یَارْ اَوْصَافِنَه سُوزْ

خُصُوصَا چَارْ یَارِ اَهْلِ تَمْکِینْ اُولَارْدُرْ چَارْ رُکْنِ کَعْبَهٔ دِینْ

متاع چارسوی دینه ای یار	اولبدر نجانله انکر خریدار
جنانده چارطاق قرب رحمان	مکان اولمشدر آنلاره کماکان
اولاره چاردیوار عناصر	حجاب اولمادی چون حق اولدی ناصر

اشت صدّیقك احوالن برادر

بولاردن سیّما ابوبکر صدّیق	رسول اللّهی اوّل قلدی تصدیق
اول ایتدی بیله هجرت اوّل ای یار	دیلدی ثانی اثنین اکه فی الغار
رسولینی خدا امریله ارشاد	ایدوبن قلدی آکه اولودا امداد

في الحديث الصّحيح لوكنت متّخذاً خليلاً غير ربّي لاتّخذت ابابكرٍ خليلاً

دیدی اول اهل اسلامك دلیلی	خدادن غیری ایدنسم خلیلی
ابوبکری ایدینوردم مقرّر	زهی عزّ و شرف اللّه اکبر
آکا بغض ایلین اول قوم اشرار	مخلّد قالهلر طاموده فی النّار

عمر اوصافنه کلدی مقاله

عمردر اول رسوله یار ثانی	عدالتله پر ایتدی بو جهانی
خلیفه اولدی حق اول ظلّ رحمان	قچردی سایه سن کورنجه شیطان
اولیدی قلبنه بر نسنه الهام	انی ایتك حق ایلردی اعلام
بیورمشدر بونی اول فخر عالم	کر اولماسه رسل جیشینه خاتم
که بندن صکره کلسیدی پیمبر	عمر اولوردی بیل انی مقرّر

في الحديث لوكان بعدي نبيّ لكان عمر بن الخطّاب

اودر عدلیله فتح ایدن جهانی	آکا بغض ایلین کورمز جنانی
چون اولدی دین ایچنده قدری اعلی	پس اندن راضی اولسون حق تعالی

اولور اوصاف عثمان بو مقاله

امام ثالث اولدی چونکه عثمان	حیا سندن اوتاندی جمله انسان

ابن حجر الصواعق المحرقة على اهل الرفض والزندقة نام کتابنده حضرت عمر رضي الله تعالى عنه رأینه موافق
اولان بش آیت کریمه نزول ایتمشلر ونقل ایتمشلردر موافق رأی اتمشلر واذان ... رأینه موافق واقع اولمشدر
بو دردلر واول آیتلری تمام تعداد ایلمشلر

تلاوت ایلیوب اولوردی عامل   که اولدی جامع قرآن کامل

ایدوب تجهیز جیش عسرت اول شاه   بو یولده بذل اموال ایتدی لله

رسول الله کتوردی مشده بیانه   چوکیره انبیا باغ جنانه

رفیقی اوله انده هر نبینک   بنم عثمان اوله اولسون یقینک

فی الحدیث لکل نبی رفیق فی الجنة ورفیقی فیها عثمان

سوردی جانله قرآنی اول خان   اننک اوستنده ویردی عاقبت جان

شهید اولماغه ویردی چون رضایی   رضای حق ایله بولسون عطایی

مقالات علی کلدی بیانه

علی دردر رابع قدری اعلی   کریم کرم الله تعالی

سخاوت معدنی کان کرامت   شجاعت منبعی شاه ولایت

امیر حیدر صفدر دردر اول   قوی در قالع خیبر درر اول

شه دلدل سوار و صف شکندر   نبرد ار و مرد تیغ زندر

اننک حقنده کلدی نیچه اخبار   بری بودر دیدی محبوب غفار

فی الحدیث علی منی وانا من علی ای فی النسب القریب منه

علی بندن بن اندانم بل انی   قبول ایله رسولندن اولانی

قرین ایدوب انی یارب رضاکه   تراب ایت بوترابِ مرتضاکه

مقالات امامین همامین

امامین همامین شهیدین   حسیبین نسیبین رشیدین

بریسی نور مهتاب شریعت   بریسی نور کلزاری حقیقت

بولاردر مردمین عین اعیان   بولردر کوهرین بحر عرفان

ایکی عین شعاع مهر ایقان   که اولدیلر ضیای دین وایمان

چو سبطین رسول ایدی محقق   ایکی سندن دخی راضی اولا حق

بیان وصف اصحاب کرامت

دخی عمّینی اول فخر جهانك — بری عبّاس و بیری حمزه انك

شو کونکم حق تعالی اوله قاضی — کما لیله بو لازدن اوله راضی

دخی اصحاب دینك کامرانی — اولنلردر مبشّر بالجنانی

دخی اصحاب بدر ایشسه مروری — ایك اوندردی کیبی اوله نوری

مهاجرلرکه هجرت اتدی بیله — کیدوب انکله بر ایلدن بر ایله

دخی انلرکه اولدیلر آکا یار — ایدوب دعوت آکا اولدیلر انصار

اولنلر بیعت رضوانه حاضر — اولا جنّتك رضوانی یار و ناصر

دخی اصحاب صفّه هر نه کم وار — کوره لر صفّهٔ جنّتده دیدار

مدام اولسون ثنا کوشیخ اکر شاب — آکا اولنلر اوزره آل و اصحاب

بو علمی جمله اصحاب کزینك — ایاغی طپراغیدر دهر برینك

محبّی

محبّی جمله سینه یا الٰهی — بزی انلرله محشر ایله کماهی

رسول اکرمه اولدیلر اصحاب — قمو سندن اوله راضی او وهّاب

بیان تابعین و مجتهدلر

دخی رحمتلر اولسون تابعینه — که انلر اجتهاد اتدی بو دینه

خصوصا حضرت نعمان اکرم — امام اعظم و سلطان اعلم

چو اصلی ثابت اولمشدر ثراده — اولوبدر رفعت فرعی سماده

سراج امّت اولوب اولدی افخم — ضیای مذهبیله طولدی عالم

دلی دریای درّ حکمت ایدی — دخی مرآت نور عصمت ایدی

ایاغی توزی اهل دانشه تاج — او فارغ خلقدن خلق آکا محتاج

او جمع ایلدی انواع کمالی — پس اولدی جمله ناس انوك عیالی

او ضبط ایلدی احکامی تمامت — قلا عالمده نامی تا قیامت

كشجرة طيبة اصلها ثابت وفرعها في السماء آية كريمه سند اولور
كان العلم معلقا بالثريا لناله رجال من ابناء فارس حديث شريفنه
اشارتدر

قال الامام الشافعي رضي الله تعالى عنه
الناس عيال ابي حنيفة في الفقه رحمه الله

اوبلدردی حرامیله حلالی — اوی آکاترک ایدوب جهل وضلالی
بیل علمی اولدی انک مذهبنده — تفقهده تصوفده ودینده
امام ثانی اولدی دینه مالک — انک علمیله طولدی هب ممالک
احادیث رسولی ایلدی جمع — ضیاویردی یقوب بودینه برشمع
چوعلم دینی احیا ایلدی اول — ایک اول مالک الملک آنی مقبول
کلوب اندن امامین همامین — ایدوب احیای دین فخر کونین
بیان ایلدیلر انی محقق — قیاسه اوفق اوله ناسه ارفق
امامه اولدیلر شاکرد قابل — اصولندن چقاردیلر مسائل
کلوب صکره محمد ابن ادریس — که شافعی اولوب اول ایتدی تدریس
ایدوب جهدیله دینده اجتهادی — ضلالت زمن سینه اولدی هادی
قیامتده عصات اولدقده سکران — اولا اول شافع ارباب عصیان

امام ابو یوسف وامام محمد رحمهما الرحیم القضاة منهم

پس اندن کلدی اول برهان اکمل — امام احمد حنبل مکمل
علوم شرعه اول ایتدی شروعی — ایدوب تمهید اصولی وفروعی
ایدوب اصلندن اخراج مسائل — قلوب واضح بیان ایتدی دلائل
الهی جمله سینه رحمت ایله — قموسینک مکانن جنت ایله
دخی مذهبلریله اولان عامل — شفاعتله ایدهلر انی کامل
قولویوز جمله اهل اجتهادک — خدایا حرمتینه بو عبادک
میسر ایله بیزه علم دینی — قیامتده قل انلارک قرینی
عنایت قل بو علمی درد منده — اولوبده اجتهاد اهلینه بنده
بله حشر ایله انلرله الهی — شفاعت ایده لر کیده کناهی
دخی علم اهلینه کم ایتسه رغبت — بولرله حشر اولا ایدن محبت
جمیع مؤمنینی ایله مسعود — اجب دعواتنا یا صاحب الجود

بموجب من علمنی حرفا فقد صیرنی عبدا

امام اعظم ثناسینه تتمه

اولان نعمان اسم شاه معظم / اولوب استادلره استاد اعظم
جهانه ایلیوب آثاری تأثیر / که خلقی جوان علمی ایلدی سیر
نیجه یوز بیك عشائر ذاهب اولدی / اعالی مذهبینه طالب اولدی
فضائلله امام عالم اولدی / علومیله همام اعلم اولدی
قنی انك کبی بر مرد فاضل / تلامیذنده بی حددر افاضل
اوکان اجتهاد اولوب مقلد / یازلمش مذهبنده بیك مجلد
نه بیك یوز بیکدن آرتوقدر کتابی / دکلدر حصره قابل یوق حسابی
اصول علمی آیات و احادیث / وار احکامنک احکام احادیث
اصولیله مسائل اجتهادی / مسخردر اکا بلدردی هادی
اکیلن شافعی اول ابن ادریس / نیجه اولودن المش نور تدریس
آکا اولمش ابو یوسف بر استاد / انك تلمیذی ایمش انی ارشاد
امام اعظمکه در اکثر اصابت / اوزیله مفتی و صدر نقابت
حقایقله یازوب آیات حقی / اول اچسه طکمدر ابواب صدقی
احادیثك انك چوق اجتهادی / عجبمی دکسه اعلام جهادی
فضائلله مسلم بر علم در / سراج اعظم و قطب امم در
یازلمش مدحنه نیجه مجلد / مکمل مدح اولنمش اول مقلد
اعالی ایلیوب تصدیق و تأیید / اهالی مذهبینه قلدی تقلید
نه حدیله بنم کبی فقیرك / یره مدحن او ذات بی نظیرك
امام اعظم کبی بر مرد عالی / دیدیلر کلمیه هرکز اعالی
بلك وار در جهانده چار مذهب / حنیفه مذهبی اولدی مذهب
حنیفه مذهبنك نیجه فاضل / وار انلر در لو فضیله افاضل

اولان بو مذهبك علمیله مالك ذهابنده اولوری غیره سالك
بودر اوچ مذهبك حقنده گفتار دیرز حق اعتزز بیرینه انكار
دیرز كه حضرت نعمان اعظم اصابتده قمودن اوله معظم
اول اولمش مظهر علم الاهك كمیده دوارسه دلده اشتباهك
اشت منكرلوی الزام حجت كه ایلر احتجاجی اهل بهجت
حنیفیلر گروهنده اولولر دگل تعداده تحتلولر
او مذهبده عدولیله اعالی قومز اوصافن انكاره مجالی
مقدملرده چوق غایت افاضل مؤخرلرده وارد هم نیجه فاضل
دیار رومده اولمش رونق وزیب بوراده نظم اولوب اولندی ترتیب

در وصف مفتی الروم احمد بن كمال پاشا المرحوم

كمال پاشانك اوغلی فاضل ناس كمالاتیله اولان كامل ناس

یازوب

یازوب بی حد تصانیف گزیده فضائل ایله اولمش او فریده
رسائللە كتب كه گندو یازمش عدد ده التی یوز اوندن سكز آزمش
نیجه بیل انسن ایچنده مفتی اولدی گلوب هر استه ین فتواسن الدی

در مدح مفتی الروم صاحب العلوم قهرمان القروم سعدی افندی المرحوم

اولان مفتی افندیلرده اسلاف فضائللە اولوبدر جمله اشراف
ولی سعدی افندی كیبی مفتی اوصدده گلمیه برایكه مفتی
زماننده دیمش اهل تأنی اول عالی شاننه سعد الدین ثانی
دیر اسمن سید اهل سیادت یتر سید شریفه او سعادت
بعلم حضرت سبع المثانی اكا لایق دگل تعبیر ثانی
اعالی مفخری سعدی افندی اهالی فارسی طبعی سمندی
عرب حسانی سلمان عجمدر فضائللە او كامل محتشمدر

علوم اصحابی دیر مثلی آز اولدی ... بوده‌ر بو الفضایل مفتی کلدی

او معقول علمه سید ثانیسیدر ... و منقول علمه تفتازانیسیدر

چو سیبویه‌یله اخفش و فرا ... علوم نحو و صرفی یازدی غرّا

کوریدی سعدی شرمنده اولوردی ... بو ایکی فنده خود بنده اولوردی

علی سینا اشتسه منطقندن ... اولوردی مدح پاکی منطقندن

معلملرله بحث اتسه حکمده ... ظهور ایلردی ماهیات عمده

الاهیاتك اصنافنده علمی ... بلندی هر کسه اول فنده علمی

معانیدن بیان اتسه مسایل ... دیه‌لر زنده در سحبان وائل

بحور زنده خلیل اسا عروضك ... ایدوبدر علمنی احیا عروضك

احادیث علمنك مسلم نشانی ... بخاری وش صحیح ایلر بیانی

قرائتده دخی اول جعبر یدر ... علومك جمله سینك رهبریدر

معلم اول ارسطو ثانی فارابی
ابن سینا نصیر طوسی

اویازمش کشفی تفسیری شریفه ... روا علامه دنسه اول منیفه

عجبمی نکته دان علم و عرفان ... جواهر سوزلرینه اتسه اذعان

بلوب احوال مبدأ الله معادی ... یازوب اصلیله مشکل یر قومادی

در ذکر اکمل المتأخرین مولانا و اولانا شیخ محمد بن الیاس مفتی الروم المرحوم

افاضل صنفنك بردر پسندی ... یازلمشدر چوی زاده افندی

اولوب معلومی اقوای مسائل ... جواب الذی اندن جمله سائل

تمامت متمیننك اتمردر ... متانتده دیانتده علمدر

نیچه‌ییل فضل‌الله اول نهر سائل ... فتاوی ویروب اتمز نهر سائل

ایدوب جانینه رحمت حق تعالی ... ایده عقبادە قدرینی اعلا

مفتی ابو السعود افندی مرحوم و صفیدر خواجه چلبی دینمکله معروفدر

بری خواجه چلبی مفتی دین ... فضائل‌الله نیچه‌ییل بولدی تعیین

ابی دین سنک روا اکا سعودک
نظیری گلمز اول عالی وجودک

دیدی فضلینه یوجه اهل انصاف
گورنمز اکا یاوسی قدر قاف

یازوب تفسیری قرآن کریمه
معانی ویردی فرقان عظیمه

حنیفی مذهبنک عالی تفسیر
مکمل یازدی اولمز وصفی تعبیر

الهی یازمه اننک سیأتن
فضائل ایله اسباب نجاتن

شرفلدر مذهب نعمانه ای جان
بو مذهبک شهنشاهان ازمان

خصوصا که سلاطین جلی شان
سلاطین جمیع آل عثمان

اولوب نوری مغاربله مشارق
جهان عثمانیانله اولدی شارق

اولان خامس عشر عثمانیانه
نظر اتدم مراد خان زمانه

بو شرعک اولکی اولمشدر پناهی
یوزنده برق اوردر نور الهی

مکملدر کمالاتیله ذاتی
مجلیدر معارفله صفاتی

ولی

ولی سیرتلودر شاه ولایت
انوکدر ظاهر و باطن ولایت

مراده ایرکیدر اهل مرادی
اوقینور خطبه ده دولتلو آدی

رعایانک اولوب حقی رعایت
اولا عصرنک اسوده رعیت

ویروب هر بر اماناتی امینه
عدالتلر اوله اهل زمینه

بونک عصرنده نقلیات نعمان
اولا عزتده بولا شان و عنوان

عدالتلر له مراد خان زمانی
ایدوب دنیا و عقبی کامرانی

الهی وین اولو الامره عمرلر
عدالتله ایده دائم امرلر

شهک اصلاح عالمدر مرادی
زیاده اولا هر دم علم و دادی

اولوب جاری شریعتله عدالت
اوله اسوده حال جمله ایالت

الهی حضرت مفتی افندی
مراد خانه ایده شرعیله پندی

الهی ایله دائم دولتینی
گوره هر دم او فتوی عزتینی

ایدوب شرعڭ كلی غیرتینی   قل اسوده محمد امتینی
جمیع مؤمنینی ایله مسعود   اجب دعواتنا یا صاحب الجود

مقاله در دعای خیر سلطان

پس اندن صكره لازم اولدی بنكه   دعا ایتمك شه روی زمینه
بوكا ناطق در ایات قران   بیلور انی اولان قلبنده عرفان

قال الله تعالى یا ایها الذین امنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منكم

اولوا الامره اطاعت اولدی بس فرض   كه السلطان ظل الله فی الارض
شه اقلیم و سلطان ممالك   اوله عدلیله راه شرعه سالك
رسولڭ شرعنی اوله اوراعی   كه جمله عالم اوله اكا داعی
چون اوله پادشه شرعڭ پناهی   یولینه جان ویر جمله سپاهی
ایدر لر راه سلطانه سلوكی   كه الناس على دین الملوك

[illegible]

اولا

اولالر جمله شرع اوزره بو امت   زیاده اوله هر كون اهل سنت
رسولڭ شرعی بوله هم كمالی   شقی اولنلرڭ ایره زوالی
عنایتلر ایده اول شاهه مولی   ایده كوندن كونه قدرینی اعلی
اولا هم عزت و بختی زیاده   رخ خورشید اقبالی ضیاده
شعاع مهر رفعت اوله تابان   عدوسینڭ اولا قهری شتابان
زماننده شریعت اوله جاری   خدا هر اشده قلسون اكا یاری
او عدلیله جهانی ایده معمور   خدا ایده اناڭ سعیینی مشكور

قال الله الملك المنان الدیان ان الله یامر بالعدل والاحسان

خدانڭ امریدر چون عدل و احسان   اول امره امتثال ایده بو سلطان
كیره اول شرع و قانونیله یوله   انكله حكم ایده صاغیله صوله
اناڭ ایام عدلنده ولایت   اولوب امن اوزره هم اوله حمایت

اولا اول اهل اسلامك امامی | كه تنفیذ ایده احكامی تمامی
حدودی ایلیه دائم اقامت | ایده لر امر و نهیینه اطاعت
زكوتی الوب اولوین یرینه | تغلب اهلی قهرندن یرینه
نه قطاع طریقی قویه یولده | نه اغرولق ایده نی صاغ و صولده
نزاعی قطع و رفع ایده فسادی | قبول ایده شهادات عبادی
جهانده امر شرعی ایده شایع | حقوق مسلمین اولمایه ضایع
جهاد ایدوب غزاده اوله قائم | ایده عدلیله تقسیم غنایم
اولوبن قادر تنفیذ احكام | ایده حفظ حدود دار اسلام
هم انصافیله ایده حقی معلوم | قومایه ظالم اوزره حق مظلوم
مراد اولدر جهانده شاه اولا اول | كه السلطان ظل الله اولا اول
جهانك جاسیده سلطان مراد خان | كزین دودمان آل عثمان

مهابتله طوته نامی جهانی | عدوسی دیلیه هر دم امانی
ویره لر هم نه دكلو استنسه مال | قروب تك ایتمسون ملكینی پایمال
مبارك ذاتنه اوله دعالر | دوام رفعتی ایچون ثنالر
همایون دولتی اولسون مخلد | مظفر اوله اعدایه مؤبد
اوله فرمان بری هب ربع مسكون | بوله ذات شریفی عمر افزون
هبوب ایتسون نسیم فتح و نصرت | هم اللهدن ارشسون عون و عزت
دعای فتح ارشسون آسمانه | صبای نصر كرسون بادبانه
یمن یمنیله فتح اولوب كما كان | مطیع اولا جمیع اهل عصیان
مسلمانلر صیوب اصحاب قهری | ایچورسونلر عدویه اب زهری
خراب اولسون سراسر ملك اوباش | قزل قانه بویانسون هب قزلباش
یهودا ونصارادن دنیلر | فرومایه عقلسز كشتیلر

رافضی و دروغ‌ساز حسود بی‌دین یهود
[illegible]

عَلَف اولسون اولرکه شمشیر تیزه　　ایرشسون رافضی صدرینه نیزه
دخی بغدادی فتح ایده جنودی　　قرالر جمله اوله حمر جحودی
کله درگاهنه خیر خبرلر　　ایریشه سمع پاکینه هنرلر
بو سوزلرله دعادر اکا مقصود　　ایده عمرین زیاده حیّ و معبود
مرادم اولقبول ایله دعامی　　قلوکم چونکه بن عاصی و عامی
دعام اولدرکه سلطان زمانی　　قلوب عادل ویره سن چوق امانی
اولاسن دائما انک ظهیری　　هر ایشنده معینی و نصیری
دخی فضلکله لطف ایدوب الهی　　اولاسن سن مرادخانک پناهی
الهی ایلیوب لطف عبادی　　باغشله عالمه سلطان مرادی
ایدوب اعداسی خشمیله مقهور　　قمو احباب دولت اوله مسرور
اوله مقبول عالم جمله کاری　　همایون ایده منشورینی باری

رافضی دوزقا مست حق بودور بن یهود
بعضنه اشارتدر

اوله

اوله بیت دلی علمیله آباد　　ایده ملک عدوی تا که برباد
سلوک ایتسون طریق عدل و داده　　ایرشسون کعبهٔ عزّ و مراده
خدایا بو دعامی ایله مقبول　　آمین اولسون بوکه امین دین قول
مراد ایدرسه اوله عمری اطول　　اوله اولجمله شه‌لردن یک اعدل
الهی ویر شادی خان مراده　　ایکی عالمده تا ایره مراده
مدار امر جمهور اوله رایی　　مراد اهلی بوله انده رجایی
دلی پاکن شریعت مظهری قل　　جهانک آفتاب انوری قل
سنک امرکی اجرا قل رضا سن　　رسولک سنتین قل رهنما سن
امور شرعه قلسون انقیادی　　عدالت ایتمک اولسون هب مرادی
زکاسی آفتابی اوله پر نور　　جهان عدلیله اوله شاد و مسرور
زبان تیغی توبه ویره خلقه　　هدایت ایلیه گمراهی حقه

نه کار خیره کیم اوله مباشر
اکا تیسیر ایده الله قادر

مرادات ویروب جمله مهمن
مهیا ایلیه دایم مهیمن

الهی اکه توفیقک رفیق ایت
مدد کاری فضلک هم طریق ایت

همیشه علم و عدل اوله مرادی
مصون اوله بلالردن بلادی

محیط اوله علومی جمله حاله
که تا الدنمیه هر مکروالـه

محیط اولدقده احواله ضمیری
شریعت امرینک اوله ظهیری

جهان فرمان بری اوله همیشه
عدالت رهبری اوله همیشه

همیشه عدل اوله اکا میسر
عدوسی اوله هردمده مکسر

کمالی اثنه دایم اوله انور
جهانک عدلیله اوله معمر

زمین اوستنک علی اوله ممدود
همیشه همدم اوله عدل مسعود

بیان باعث این نظم و ترتیب

مکر

مگر بردم جهان اولمشدی پرشور
اولوب اهل ضلالت خیلی موفور

ظهور اتدی نیچه باطل مذاهب
بلوب حقی اکاسن اولمه ذاهب

بلوردی فرقهٔ اصحاب طغیان
قمو زندیق و ملحد اهل عصیان

اگرچه شکلی اسلامه موافق
ولیکن اعتقادنده منافق

نته کیم فخر عالم قدری عالی
بیلوب وحی الهیله بو حالی

بیورمشدور اول صاحب نبوت
که اولوریمش اوچ فرقه بو امت

در وقعهٔ سلطان عثمان علیه رحمة الرحمان منه

في صحيح البخاري ومسلم وباقي الكتب الستة عن عبد الله بن عمر رضي الله عنهما انه قال قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ليأتين على امتي كما اتى على بني اسرائيل حذو النعل بالنعل حتى ان كان منهم من اتى امه علانية لكان في امتي من يضع ذلك وان بني اسرائيل تفرقت على اثنين وسبعين ملة وستفترق امتي على ثلث وسبعين ملة كلهم في النار الا ملة واحدة قالوا من هي يا رسول الله قال ما انا عليه واصحابي

مصدقه في القران ان الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا لست منهم في شيء انما امرهم الى الله ثم ينبئهم بما كانوا يفعلون منه

جهنمده قموسینک مقامی
که بوزدیلر نظام و انتظامی

مکر بر فرقه در بولان نجاتی
که قرآن اوزره اول طوتدی ثباتی

شو سنت کم قودی اصحاب حضرت
کروب اول یوله اوله اهل سنت

چقارمایه نصوصی مقتضادن
آکا ویرمیه معنا الر هوادن

قلان یتمش ایکی عاصیلق اتمش
ضلالتده بری بیرینه یتمش

حذر قل کتمدن راه ضلاله
سلوک ایله طریق اعتداله

خطوطیله نبی اتدی اشارت
ایدر اول رشدی اولانه کفایت

في المصابيح عن ابن مسعود رضي الله تعالى عنه انه قال خط لنا رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم خطا ثم قال هذا سبيل الله ثم خط خطوطا عن يمينه وعن شماله فقال هذه سبل على كل سبيل منها شيطان يدعو اليه وقرأ ان هذا صراطي مستقيما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله

انتهى صورته هكذا

ضلال و بدعته افراط و تفریط
طریق اولدی و قلدی خلقی تغلیط

اوتوزر طشره یولکرده شیاطین
اولور بس اورته یولده عصمت دین

شو کم اهل کمال و اهل دلدر
بیلور کم خط اوسط معتدلدر

دریغا اهل باطل کثرتی وار
دریغا اهل حقک قلتی وار

نظر قل عین عبرتله بودوره
که کر مثله بیوردوقلری طوره

تمو دنیا پرست اولمش مرتب
که درلر چل ذهبله عین مذهب

ایدوب دوز امید و بیمه انکار
نه راجیدر نه خائف نیجه بدکار

کیمی دیدی دکلدر حشر معقول
نه جسمانی نه روحانی اولور اول

کیمی ایتمدی نفی کلله اقدام
دیدی روحانیدر یوق حشر اجسام

کیمیسی جبر مرفه اولدی ذاهب
تکالیفی پس اتلر اولدی سالب

کیمیسی قائل اولمادی حسابه
کیمی ایمان کتورمادی کتابه

[illegible]
بدی مانند مذاهب ائمه
اربعه وفق قضا الدر
تا عمل اولنسه حکمت حق
ظاهر اوله منه

اولوب هر بیریسی بر فرقهٔ ضال … ایدرلر حق یوزندن خلقی اضلال

محصل آز قالمشدر عقیده … که پاك اوله مکر که متقیده

شو ظالم کم عقیده انك بددر … مقرر بیل که کافردن اشددر

کورینور شکل اسلام اوزره احسن … طریق حقه لیکن جمله رهزن

قیوب شکل صوابه بنجه اقوال … ایدرلر بنجه خالی ذهنی اضلال

مشایخ سوزین ایدوب دام تزویر … کراماتن ایدر قالیله تقریر

نه بیلورلر اولمین واصل او حاله … ندر معنای مقصود اول مقاله

اولوب بو نکله تقلید اهلی مغرور … حقیقتدن شریعتدن اولوردور

فحاشا ثم حاشا کم حقیقت … اولا شرعه مخالف بر طریقت

که حقك شرع اولوبدر شاه راهی … بر اوجی بونده در ایله نکاهی

بر اوجی ایرشور ملك جنانه … سلوك ایدن بوکا کتمز یبانه

ضلالت

ضلالت داخی چوق یولدرکه انك … هر اوجی منزلیدر بو فنانك

اوته اوجلاری انك وادیء نار … اکا سالك اولان نار ایچره یانار

عقائد حاصلی واردی فساده … نته کم بویی ناخوش خنفساده

کلامه خلط اولدی فلسفیه … اقل قالدی عقائدده صفیه

اولوب شایع کلام پر ضلالت … جهانی قبلدی اهل جهالت

کرامتدن دم اورر بنجه اشخاص … کچینور اول جلیس مجلس خاص

ولی نفسی انك ثعبانه بکزر … طشی ادم ایچی قبلانه بکزر

اگرچه کم کیر چوق کمسه صوفی … ولی هر خرقه کین صانمه صوفی

تصوف نفسنی پاك ایلمکدر … فنا سیله انی خاك ایلمکدر

والا شر ناس اولور او کیشی … ضلال و داخی اضلال اولور ایشی

مباحیلر طوتوبدر بو جهانی … کیمی ظاهر کیمی اولور نهانی

[illegible]

سوزینك اصلی یوق معناسی یوقدر   کم اناك مسندی مبناسی یوقدر

بو علمی داعینك حقدر مرادی   دنی دنیایه میل اتمز فؤادی

مرادی بو که الله ایده احسان   که صوك دمده ایده تثبیت ایمان

خدایا ایلکل فضلکله توفیق   کچور تقلیددن قیل اهل تحقیق

ایرشدر بزی افعال و صفاته   هدایت ایله هم توحید ذاته

بزی قیل مطلع جمعیله فرقه   کرم قیل ویر نجاتی صالمه غرقه

الهی ربنا یسر مرامی   اجب دعوات عبد مستهام

ایرشدی وقتی مقصوده شروع ایت

نیجه اولمق گرك کوش ایت عقائد   که جنت جانبینه اوله قائد

که نظم اوزره بیان اولنسه ای جان   اولور حفظیله اذعان ایتمك آسان

بودر واجب قوله کم ایده اول   وجود واجبی تصدیق اکمل

که

که اولدر یاره دن ملك جهانی   تمامت آشکار و پنهانی

احددر اولمز اما عدده قابل   او واحد ضمنه که اثنینه مقابل

او بعث ایتدی رسول مجتبایی   او رهبر قلدی خلقه مصطفایی

هم اندردی اکا قرآن و فرقان   اکا تابع اولالر انسله جان

دخی هر نه خبر ویردی خدادن   نه کم ایشتدیلر سه مصطفادن

که ایتدیلر ثقات انی روایت   رسول اللهدن ایتدیلر حکایت

قمو سن ایلیه قلبیله تصدیق   دلیله ایلیه اقرار و تحقیق

بودر ایمان اجمالی محصل   که تصدیق ایده قرآنی مفصل

که ایمان واجب اولان جمله ارکان   کلام الله ایچنده اولدی تبیان

انکچون اکه ایمان اولدی کافی   که اودر امراض جهل و شکه شافی

علومك جمله سن اول اولدی جامع   قمو عالملر اولدی اکه سامع

وجود واجبکدر بو مقاله

انك کم اوله عقل و فکری صافی / وجود واجبه ایتمز خلافی

اولانلر عالم امکانه ناظر / بیلورلر واجبی هر شیئه قادر

جهانك ممکنه یوق ضمنه غایت / بولور واجبده البته نهایت

نظر ده ایلسك امعان تدقیق / بیان ایلکن بونی برهان تطبیق

نظام خانهٔ دنیا مرتب / دلیل اولدی وجود واجبه هب

یاپلمز خانه بانی اولمینجه / یازلمز نقش مانی اولمینجه

قنادارنده جزئی بیت معمور / اولور می اولمسه معمار ومزدور

یا بونده قبهٔ چرخ معلی / هیچ اولور می اوله بی صنع مولی

وجوده کلمز ایدی بونجه اشیا / کر اول قیوم و حی اتماسه احیا

یا عنقا دم اورر میدی عدمدن / اکا فیض ایرمسه قاف قدمدن

اسم نقاش مشهور

عمله

جهانك

49

جهانك جمله اعراض وجواهر / خدانك خلقی ایله اولدی ظاهر

ولی انك وجود تابناکی / اولبدر مقتضای ذات پاکی

نه جوهر ذاتی انك نه عرضدر / قمو اشیاده فعلی بی غرضدر

قمونك مبدأی و مرجعیدر / بوکا شاهد کلام ارجعیدر

شو دایم درکه اولمادی دکرکون / تعالی ذاته عما یقولون

کلام وحدت ذات الهی

اشت کیم وحدتی اول پاك ذاتك / سببدر کثرتینه کائناتك

کیرو بقسك جهانك کثرتینه / دلیل اولمشدر انك وحدتینه

دلیل وحدت ایله اولمه کمراه / اوقی اخلاصله بل قل هو الله

چو موجود ایلدی کونینی جودی / دلیل وحدت اتدی هر وجودی

ایدن برلیکنه شهلر تواضع / دلیل اولدی چو برهان تمانع

اگر بلمك دیلرسك انك اصلن	كل اول دكله بو برهانك اصلن

لو كان فيهما آلهة إلا الله لفسدتا

الهین اولسه كر ارض و سماده	واردی زیرو بالاهب فساده
وجودی اتمك استر بیری اتمام	مراد ایدنسه فرضا بیری اعدام
محال اولدی مرادین ای برادر	بری اولورسه لازم عجز آخر
بلورسن عاجز اولمز واجب اولان	بونی بلمكدر اول واجب اولان
اولور عاجز اولان محتاج غیره	حقك یوق احتیاجی شر و خیره
انك محتاجیدر هب زیر و بالا	منزهدر عجزدن حق تعالی
نظر قل عینه عبرتله تمامی	ایكیلك كورینجه بوزر نظامی
خراب اولور ولایت ایكی شهدن	ایكی سردار فتح اولمز سپهدن
صبی یه رنج و محنتدر ادیبین	سببدر مرگ بیماره طبیبین

صفات

صفات واجبك دكله بیانن

صفات فائقه ذاتنك موجود	نعوت لائقه شاننك مقصود
بو ترتیب بدیعی كائناتك	بو اسلوب عجیبی ممكناتك
دلیل اولدی كه بونی خلق ایدن حق	بو اوصافیله موصوف اولدی مطلق
اولان علم كلام ایچنده ماهر	دیدی بو بالبداهه اولدی ظاهر
انك اسماسینك یوقدر حسابی	محیط اولمادی كتابك كتابی
ولی طقسان طقوزدر اولان اسنی	كه دینلدی اكا اسماء حسنی
ولی بونلره حصر اولمز اولدیجان	بوكا ایرشدی انجق عقل انسان
انك یوقدر صفاتینه نهایت	بولیمز عقل ممكن اكه غایت
صفاتندن سكیزی اولدی ظاهر	كه انی اقتضا ایتدی مظاهر
قدیمدر قمومی لایزالی	بولردن ذات حق اولمادی خالی

نه ذاتك غيريدر بولنمز نه عيني
شوكم غيري كوره احولدر عيني

كتوره لمز انى برن بيانه
وارر انلاري فهم ايدن جنانه

حياتيله سوزي احيا ايدلم

اكرچه واجبك چوقدر صفاتي
قمونك پيشواسيدر حياتي

حيات اولماسه اولمز علم وقدرت
حيات اولماسه كلمز قوله قوت

حياتي اولماسه انك وسيله
دخي حي اولمزيدي بر قبيله

دكلدر روح ونفسيله حياتي
انك ذاتيله در جمله صفاتي

بيان علم ايچوندر بو مقاله

صفاتك بيري داخي علم حقدر
قمو ارباب علمه بو سبقدر

بو نكله اولدي معلوماتي مكشوف
بو نكله اولدي مكنوناتي معروف

بلوبدر جمله كلياتي كامل
هم اولدي علمي جزئياته شامل

ندكلو قطره در دريای عمان
محيط اولمشدر انى علم رحمان

دخي هر ذره كر پنهان و پيدا
انك علمنده كوندر كبي هويدا

دخي اعداد اوراق درختان
انك علمنده در اولسون قولر زان

دخي بلكم رمال جمله صحرا
حقك معلومدر برا و بحرا

نه كه دريا ده حيوان و جواهر
كمه مخفيسه اكا جمله ظاهر

محصلهر نه وار موجود و معدوم
اولوبدر جمله سي اللهه معلوم

اشت قدرت صفتن قادر لك سن

بري داخي صفاتك اولدي قدرت
اني وصف ايده لم ديدلكجه قوت

قديمي بر صفتدر قدرت حق
كه قائم اولدي ذاتيله محقق

وجوده كلمسينه كائناتك
سببدر قدرتي اول پاك ذاتك

مقرر جمله مقدورات امكان
اولور حق قدرتندن فيض احسان

بدیهیدر بوکم بوصنع باهر   اولیمز صانعی اولماسه قادر
کلام اعتزالک قوتی یوق   که دیرلر قادر اما قدرتی یوق
دییدی یوزلرینه کورمهادی   اولورمی اسود اولمادین سوادی

وهو علی کل شیء قدیر

شمول قدرتینه نص قرآن   دلیل اولدی یتر بیز بوبرهان

ارادتدر مراد اولان بوراده

ارادتدر صفتلردن بریده   بیان ایتله مراد ایدن مریده
بلورسن قدرتک واردر شمولی   نه وقت اولورسه ممکنه حصولی
وجود ممکنه بروقتی تعیین   ارادتدر ایدن ای اهل تمکین
مقرر صاحب عرش مجید اول   دخی فعال لما یرید اول
دکلدر موجب بالذات باری   قمواشلادی اشلکن اختیاری

کلوبده

کلوبدر یفعل الله ما یشا نص   ویحکم ما یرید در اکا مختص
درلسه خلق عالم بر اراده   بر ایشده ایتمکه ذره زیاده
مراد اللهه اولماسه موافق   دکل ممکن دین سوزنک صادق
یا خود جمع اولسه جمله خلق عالم   بشر من ایتمکه بر نسنه یی اکم
قلی قرق یرسه لرده ایلمز سود   ارادت حقدن اولمایینجه موجود
نه کم ظاهر اولا ارض وسماده   کلن بو عالم کون وفساده
ارادی اوله کرچون فعل انسان   یا طبعی اوله چون میل درختان
اولور جمله مشیت مقتضاسی   ارادتدر قمونک مبتناسی
ارادتسز ایلشمز کمسیه خار   مشیتسز مرادات اولمزای یار

اشتکوره وصف سمعیله بصردن

صفات ایچنده اولکه معتبردر   بریسی سمع وبیریسی بصردر

برينه اولدي مسموعات مظهر	برينه مبصرات اولشدي منظر
سلفدن بويله ديمشدر اكابر	صفتلردر بولر علمه مغاير
سميع اما منزه كوش وسردن	بصير اما بري عين نظردن
نه دكلو سر يله اولسه مناجات	اشيدر اول قبول ايدر حاجات
اكر فرضا كه قعر يرده بر مور	اوليدي صخرۀ صماده مستور
كودر جنبش ايدرسه قنقي پايي	نته كم ليلۀ بلدا اولسه ايي
اشيدر هم انك صوت دبيبن	نته كم رعدك اول صوت عجيبن
اشيدلدي كورلدي هب مفصل	سميع اولدر بصير اولدر محصل

صفاتندن كلامن سويليالم

اشت سويلايلم وصف كلامي	شريعت بولدي انكله نظامي
قديمي وصفيدر حي قديمك	بودر معناسي قران عظيمك

دكل جنس حروف وجنس اصوات	منافي در سكوتي ايرمز آفات
كلامينه سكوت اولمادي لايق	دخي خاموشي اولمادي موافق
تكلم ايليوب بونكله بر بر	اولوبدر امر وناهي ومخبر
كلامي فهم ايدر اولان كلامي	بوني سلب ايلمز اولماين عامي
ديمز اولنلر ايمانيله مسبوق	كلام الله اولان قرانه مخلوق
سوز اهل سنتك دينده ظاهر	كلامي ايكلم بونكله آخر

اشت تكويني اي مرد مكون

صفاتك بيري داخي اولدي تكوين	وجودي بو ايدر هر شيئه تعيين
عدمدن ممكني ايتمكه اخراج	وسيله بو صفتدر كوزلرك آج
صفات فعلي چون تخليق وترزيق	قمو تكوينه راجع اولدي تحقيق
بو تكوين اولمدي عين مكون	مغاير فعله مفعولي معين

کورامدي رؤية باري كلامن

ديدي شول فرقه كم اولمشدر آگاه
كه عقلا جائز اولدي رؤية الله

دخي نقليله واجب اولدي محكم
كتاب وسنت واجماعله هم

كوررلر جنتده بيدار اولنلر
كوررلر لايق ديدار اولنلر

بيورمشدر بوني محبوب وهاب
روايت ايلديلر خيل اصحاب

كه جنتده كورسز سز خدايي
نته كم ليلهٔ بدر اولسه آيي

خلافي واردر اهل اعتزالك
وليكن اصلي يوق اول قيل وقالك

ايشتديلر جواب لن تراني
صنور تأبيد نفي ايچوندر اني

مقرردر بو نفي اي طبعي چالاك
كه ابصار ايده مز دنياده ادراك

سؤال حضرت موسي محقق
جواب لن تراني ديدوكي حق

اولبدر رؤيتك امكانه دال
بوني فضل اهلي ايتمز اهمال

مسافه

مسافه ومكان قرب جانب
دكلدر رؤيت حقده مناسب

بلورسن غايبه عالمده شاهد
قياس اولنمق اولور خيلي فاسد

سوز ايردي خلق افعال عباده

نه كم وار ايسه افعالي عبادك
خدا خلق ايلر اولماسون عنادك

قمو افعالي عبدك كفر وايمان
صواب وهم خطا وخير وعصيان

خدا خلق ايتمسه اولمزدي ظاهر
وجوده كلمز ايدي بو مظاهر

قولك فعلي اگر خير واگر شر
ارادتدن ظهور ايلر مقرر

دخي حكم خدا تقدير باري
قضاسيله اولور هر فعل جاري

خلافي واردر اهل اعتزالك
كوزل فهم ايله وار ايسه كمالك

ديديلر كم شرورله قبايح
دخي قول هرنه ايشلرسه فضايح

ارادت بونلره ايتمز تعلق
بو سوزده بونلره ايتمه تملق

که زیرا وار بو اشلرده قباحت　　قبیح اولور بولاری پس ارادت

منزهدر خدا وصف بشردن　　نیچون تنزیه اولنمز قبح و شردن

جوابی اولدی اهل علمه لایح　　قبیح اولمز مراد ایتمك قبایح

قباحت بونده در کیم فعل انسان　　اولا ضد ارادت ویره نقصان

قباحت کسبی در عبد لئیمك　　ارادت خلق فیاض کریمك

مراد ایدر ولی یوقدر رضاسی　　اولور کفرك خلاف مقتضاسی

الکده قودی جزئی اختیاری　　نیه صرف ایتسك ایدر انی باری

صلاحه صرف ایدن بولور ثوابی　　چکر کسب فسوق ایدن عذابی

بو وجهیله جواب اولنسه کم اولمز　　انکچون اهل سنت ملزم اولمز

بیان حال فعل اختیاری

دیدی ارباب علمك اختیاری　　که وار هر قولده فعل اختیاری

مناط و

مناط و منشاء تکلیف اودر هم　　انکچون خیره اولوبدر مدح و شره ذم

مثاب اولور انکله اهل ایمان　　معاقب اولور اهل کفر و عصیان

دیدی جبریه مذهب بو محلده　　که عبدك دخلی یوق اصلا عملده

نه جنبش کم ایدر ایدوب عبادات　　صن ایلر باد تحریك جمادات

بو سوز غایتده باطلدر مقرر　　فسادی بونك اولدی کوندن اظهر

ایدر فرق اولکه وار عقل معاشی　　کورور جنبش بطش وارتعاشی

مقرر اولدی اول اختیاری　　نته کیم اولدی ثانی اضطراری

سؤال مستطاب

بو راده بر سؤال ایلدی سائل　　قوی دیدی انی بیل نیجه قایل

بودر اولچونکه فعل اختیاری　　بولا ایجاد عبد ایله قراری

چو موجد عبد اولا ای مرد آزاد　　خدانك اولمز آنده خلق و ایجاد

که دینلر واحد شخصی جمهور … اولیمز قدرتین ایله او مقدور
اگر بو سوزه دیرسک که بو حقدر … مقرر بو خلافی ماسبقدن
که بوندن اول اولندی بو تحقیق … دیدی برهانینی ارباب تدقیق
عبادک جمله افعالنک ایجاد … حقکدر مستقل ای اهل ارشاد

جواب صواب

دیدی بو سوزه اصحاب دیانت … ورودنده بونک واردر متانت
جوابن بویله ویردی اهل انصاف … قبول ایلر تعصبدن اولان صاف
چو ثابت اولدی برهانیله احوال … که حقده خالق مجموع افعال
بو داخی بالضروری اولدی روشن … که فعل اختیاری وار معین
عبادک قدرتینک مدخلی وار … بدیهیدر بوکا اولنمز انکار
بو امری بونده تحقیق ایتمک ایچون … بو ایکی سوزی تطبیق ایتمک ایچون

دیدیلر کم تعصبدن نه اصی … گرکدر بو مضیقه بر تفصی
بو مخلص در اولان بوکا مناسب … که حقده خالق اما عبد کاسب
چو صرف قدرت ایله عبد فاعل … دیدیلر کسب اکا اهل دلائل
یعنی ابو اسحاق اسفراینی
عقیبنده خدا اول فعلی ایجاد … ایدنجه اکا دیدی خلق استاد
٨ چو بر شی قدرتینه اوله مقدور … اولور ایکی جهتدن اولسه معذور
٧ اولوبده خلقله اللهه منسوب … اولور کسبیله قولدن داخی محسوب
نته کم ارضه دینلر ملک باری … که اولور ایجاد و خلقی انده جاری
دینور هم ملک عبد ایتمه توقف … که واردر دخلی من حیث التصرف
ایله لر فرق خلق و کسبی اثبات … بیان ایدوب نیجه درلو عبارات
بری بودر که کسب اولدی باله … ولی خلق التده اولمز حواله
بری بو کسب در مقدوره واقع … محل قدرته اولور مجامع

ولی مقدور خلق صانع پاک   محل قدرته جمع اوله حاشاک

بری داخی بو کم مقدور هادی   خدانک وار در انده انفرادی

ولی فکر ایلسک کسب عبادی   صحیح اولمادی هرکز انفرادی

نجه کردو شدی بو وادیده ناگاه   قالوب بو تیه غمده اولدی کمراه

کمینی شرکه ار کوردی کلامی   کمینک جبر صرف اولدی مقامی

بیل اتدی بعضلر اثبات احوال   خلاص اولدی جبردن جمله افعال

نه موجود ونه معدوم اولدی احوال   که چوقدر بونک غایت قیل ایله قال

اولنلر بحر علم ایچنده غواص   چقارتلر صدفدن کوهر خاص

نصیحت ایدوب ایتدیلر تجمل   بو بحثه دیدیلر ایتمک توغل

شو یوله سالک اولمقده طریقت   که کتدی اول طریقه اهل سنت

تأمل ایلینلر بو خصوصی   تتبع ایلیوب بونک نصوصی

تلاوت ایدوب آیاتی محقق   علی وفق مراد حق دیه حق

احادیثی کورن حقدر دیه هم   علی وفق مراد فخر عالم

طوره بو اعتقاد اوستنده محکم   بودر بونده صواب الله اعلم

شو کیم انکار ایده کسب عبادی   انک ضربیله اولور انقیادی

ارشدی استطاعت بحثنه سوز

اولور فعله مقارن استطاعت   بو سوزه ایلدی جمهور اطاعت

ولیکن اعتزال اهلی اراده   خلاف ایلدی جمهوره بو راده

مقدمدر دیدیلر استطاعت   کلورمی فعله اولماینجه قوت

بودر برهانی انلرک که کفار   مکلفلردر ایمان ایله ای یار

مقدم استطاعت اولمسه کر   تکالیف اولمز ایدی خیر اگر شر

چو قدرت اولمیه عاجزدر انسان   اولورمی عاجزه تکلیفه امکان

جوابن ویردیلر اهل صناعت
که اطلاق اولنور که استطاعت

مراد اولینور انده شول سلامت
که وار اسباب والاته اضافت

قچن اسباب و الات اولسه سالم
بولینور استطاعت انده دائم

بو معنایی اوکا تجه ایله اذعان
اولوبدر ایت حج بوکه برهان

قال الله تعالى ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا

بو فحوی ایله اولندی چو تعریف
صحیح اولدی بو معنا ایله تکلیف

اطاعت ایله پس مقدار طاقه
که تکلیف اولمدی ما لا یطاقه

اجل بردر اجل سز کمسه اولمز

اجل اتقیا بردر اجل دیر
اشیدن ایلیوب تصدیق اجلدر (بمعنی نعم)

اولانلر قتل انسان ایله مقتول
اجل سز اولدی دیمك غیر مقبول

بوکا ناطقدر ایت چونکه اجال
کله بر ساعت ایتمز داخی امهال

قال الله تعالى اذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون

عباده اصلح اولان شیئه ارشاد
دکل واجب خدایه ایتمك ایجاد

والا ایتمیدی رب کونین
فقیری کافری محروم دارین

خلاف اعتزاله اولمه مایل
بو سوزه اهل حق اولمادی قایل

والحرام رزق وكل يستوفي رزقه

حرامه دیدی رزق اصحاب اطباق
که حیوانه اینی سوق ایتدی رزاق

قمو رزقینی استیفا ایدی یسر
حراما و حلالا هب بیسر

حرام یینلره ایده عذابی
حلال یینلره ویره ثوابی

عذاب قبر کلدی عاقبت سوز

بیان اولندی چون احوال دنیا
دیالم بنجه در اهوال عقبا

ولی اول کرك احوال برزخ
کلور صکره بهشت و داخی دوزخ

اشت اول عذاب قبری مطلق — ایکی کوسترمسون مؤمنلره حق
عذاب قبر جمله کافرینه — دخی بعض عصاة مؤمنینه
دخی تنعیم اصحاب عبادات — انکله کم خدا ایده مکافات
نکیر و منکرک داخی سؤالی — قمو ثابتدر اکله مآلی
کتاب و سنت اولدی بونده برهان — کم انکار ایتسه اوله اهل طغیان
اولوب ثابت کلوبده هم ظهوره — اینانمایانلر انده واره کوره
وفات ایدوب چو دفن اولینه انسان — کلور ایکی ملک انده مهیبان
ایده لر امر حقیله سؤالی — جوابک حاضر ایت قو قیل و قالی
سکا تعظیم ایله ویرمز سلامی — اولور من ربک اول کلامی
دخی دیر صف لنا ربک سکا اول — انی بیلندر مقبول اولان قول
دخی ما دینک و من نبیک — جوابن بلمین چکر اغر یوک

اگر حق اوزره ویررسک جوابی — ایدرلر قبر که اولدم خطابی
دیه لر واسع اول هیچ ویرمه تضییق — که وسعتده کرک اصحاب تحقیق
ویررسک کر جواب ناموافق — چکرسن انی کم چکدی منافق
یسوب ضرب عمود اتشینک — اولور قبرک اوجاغی اتشینک
ایده لر طوت دیو تهدید ارضی — بر اولا قبرک اولدم طول و عرضی
صقه شویله که بر اولا طمرلر — انا کدن امدوکک سودلر طمرلر
کیره اضلاعک انده بربرینه — که حشر اولنجه کلمیه یرینه
اولاسن شول قدر دردیله نالان — اشیده انس و جندن غیری حیوان
اشیدیدی انی جن و بشردن — بری اولورلر ایدی خواب و خوردن
بو حاله واقف اولسیدی هر انسان — اولوردی دفن موتاده هراسان
بو معنایی بیورمش فخر عالم — که بیله حال قبری ابن آدم

بمعنی خائف

49

القبر روضة من رياض الجنان او حفرة من حفر النيران

كه قبر اولور يا جنت روضه كاهی — يا اولور دوزخك اتشلو چاهی

خدايا يا جميع اهل ايمانه — بو علمی ويردمنك ايله احسانه

اسركه جمله سينه رحمت ايله — قبورن روضه كاه جنت ايله

ويروب قرآنله انس ايله دلشاد — دخی امين ديسنلر اولسون آزاد

ايشت احوال بعث وحشر ونشری

چو بيلدك حالنی اهل قبورك — ايشت احوالنی يوم نشورك

ديديلر بعث حقدر اهل ايمانه — بو كاناطقدر آيات قرآن

نه يوزدن بيلور بونك ظهوری — اقوين يبعث من في القبور

ديدلر بعث اكا كم حق تعالی — ايدر حشر ايتمكه موتايی احيا

ايدوب اجزای اصليه سنی جمع — پس اندن روحی اول جمعه ايله شمع

ديديلر

ديديلر فلسفيلر يوقدر امكان — اعاده اولمسه معدومه كما كان

اصول فاسك اثبات ايدرلر — ره شرعك خلافينه كيدرلر

كلام فلسفه فلسه دكرمی — اكا صرف ايتمش باش اكرمی

جوابن ديكله اول رب مجيبك — اگر وار ايسه حكمتدن نصيبك

كه ديمشدر خطاب ايدوب رسوله — كه بيلدر اصلنی اولنی اصوله

قال الله تعالى اولم ير الانسان انا خلقناه من نطفة فاذا هو خصيم مبين وضرب لنا مثلا ونسي خلقه قال من يحيي العظام وهي رميم قل يحييها الذي انشأها اول مرة وهو بكل خلق عليم

در استبعاد ايدوب صنع قديمی — كم احيا ايليه عظم رميمی

ديه اكا كه بوداری فناده — يوغيكن هيچ وجود ارض وسماده

وجوده كتوردن بونلری بر بر — اعاده ايتمكه اولمازمی قادر

يوغی وار ايلين اولور مقرر — اعاده ايتمكه معدومی اقدر

بولرله بويله سويلشمك اكمكدر … حق امنّا وصدّقنا ديمكدر
محصّل حشر جسمانيدر حق … بلور مؤمن اولان اني محقق
اولان بو حشر جسمانيه منكر … محقق اني بلكم اولدي كافر
مقرّردر بو جسماني اوليسر … اني كم درسه روحاني اوليسر
او بر زنديق ملحددر مقرّر … خلاصه چاره يوقدر قتل ايدهلر
كه بحث اولنمز انلرله حقيقت … نزاعي قطع ايدر تيغ شريعت

سوزيمز وزنه كلدي اولدي موزون

ديدي الوزن حق اهل ميزان … بيلور اكسكلكن انده هر انسان
بامر قادر وقيّوم اعلي … بولور صالح عمل بر شكل زيبا
بولور چركن عمل بر شكل منكر … بو هيئتله كلورلر روز محشر
اولنلر كفهٔ طاعاتي افزون … بولورلر انده اجر غير ممنون

آنك

آنك كم دنياده عصياني ارتر … عذاب ايچره اولور خسراني ارتر

كتابت ايكلم باب كتابي

هر انسانك محرّردر كتابي … يازلمش انده اعمالك حسابي
كمك كم يازدي خيراتيني خامه … يميننده كلور بيل اكا نامه
كناهيني انك كم صاغشي چوق … شمالندن كلور چون صاغ ايشي يوق
صاغندن كلانك اولور ايشي راست … كورر انعام حقّيي كم وكاست
صولندن كلانك حالي مكدّر … زبانيلرله چپ دوشمن مقرّر
اي خصم

كتوره لم حسابي ده كتابه

حسابي ديديلر حق ديوم قوم … بيان ايتدي كتابي حيّ وقيّوم
بو معناده بيوردي فخر عالم … حساب ايت نفسكي يا ابن ادم

حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسبوا

حساب اولنمدن روزي جزاده	حسابك كوردي كوردار فناده

وهو سريع الحساب

خدادن شويلدر سرعت حسابه	كلوب جمله خلايق احتسابه
حساب اوله قمو بر لحظه ده هب	صنه هر كس اوزي اولدي محاسب

روان كلدي سوزيمز صوي حوضه

ديديلر حوض حقدر روز محشر	ايدوبدر سوره كوثر مقرر
زواياسي برابر در صوتي هب	لبندن ابيض اولدي مسكدن اطيب
كم اندن بر ايچم صو ايچه الب	اكا هيچ تشنه لك اولمايه غالب

كلوب راه سخن ايردي صراطه

صراطي ديدي اهل الله حقدر	احد در سيفدن مودن ادقدر
جهنم اوزره اول جسر اوله ممدود	اكا اوغرايه هر مقبول ومردود

قال الله تعالى وان منكم الا واردها كان على ربك حتما مقضيا

كچرلر اني هب اخيار وابرار	منافقلر كچه مزلر سه في النار
ياشن باران ايله بونده شو خايف	كچه اول جسري همچو برق خاطف
اكوب عصياننه ايدن اه وافغان	كچر جسري اسن يل كبي اول ان
سوار اولوب ايلن بونده جهادي	كچه اول كبريك اسب جوادي
عصا كه صوفيا ايكن طيانمه	اني ايلكجدوكي كبروتي صانمه
ارامه كمسه حقن المغه يول	كه بولوه كبري باشنده سني اول
هدايت ايله يا رب هر سقيمه	قولاغز له صراط مستقيمه

ايشت جنت جهنم حالني هم

بلك جنت جهنم داخي حقدر	خدانك لطف وقهرندن سبقدر
اولولر ايشديلر وصف جناني	جحيمك حالني ديسون زباني

بو كانا طقدر آيات قرآن | كه حقدر كلشن جنات و نيران
بوني سلب ايلدي بر قوم عامي | كه چرخك خرقله يوق التيامي
چو بلدك جوهر فردك كلامن | سپهرك اكله خرق والتيامن
بوني انكار ايدنلر اولدي كافر | جهنمك ابد قالور اوخاسر
هم الآن ايكيسي موجود تاندر | مهيادر قمو مخلوقاتندر
وليكن اعتزال اهلي بو رادده | ديدي خلق اولينور روز جزاده
جوابي قصهٔ حوا و آدم | كه تصريح ايلدي الله اعظم
دخي كلدي اعدّت لفظ ماضي | بو حاله كيمدر اولمايه راضي
يتر قرآن بزه برهان اقوي | كه الآن اولديلر حاضر مهيا
ايكيسي داخي باقيدر مؤبد | كيرنلر انلره اولور مخلد
بقادر بيل بولري يوقدر فناسي | دكمز هيچ صفاسي و جفاسي

دخي بونلرك اهلينه فنا يوق | ايو يا اوز كچينور انتها يوق
الهي سن بزي كوندر جنانه | بو علمي بي قومه دوزخك يانه

كبائر حالن ايشت اي كنهكار

كبائرده كلوبدر چوق روايت | ولي ابن عمر ايدوب درايت
طقوزدر ديدي اني اول نكوخواه | بريسي اولدي حاشا شرك بالله
بري من غير حق قتل انسان | بريسي داخي قذف اهل احصان
زنا ايتمكدر بريسي حاشا | فرار اولدي بريسي روز هيجا
دخي سحر ايله اكل مال ايتام | عقوق والدين اهل اسلام
صفا ايله حرمك ايتسه الحاد | كبائردن ايدرلر اني تعداد
ايدوبدر بو هريره بر زياده | كه بونلردندر اكل ربا ده
روايتك كلور اي شاني اعلي | علي دن كرم الله تعالي

كبائرده ندر طوتمايوب امري … ايدرسه اوغرولق ياشرب خمري

روايت ايلدي بيل ابن عباس … بوني اول حبر امت اعلم ناس

يدي يوز در عدده بيل كبائر … يدي يوزدن زياده هب صغائر

اني عد ايليوب هب بعض اخيار … ارشلردي يدي يوزه بيل اي يار

ديدي بونلردن ايدن اجتنابي … اومولور كورميه اول هيچ عذابي

يعني ابن عباس

قال الله تعالى ان تجتنبوا كبائر ما تنهون عنه نكفر عنكم سيأتكم

اغر كله ترازوده ثوابي … اكنكله دفع اوله انك عقابي

ان الحسنات يذهبن السيأت

كبائر ايلمز ايماني زايل … كلام اعتزاله اولمه مايل

هم ايماندن اهلن ايتمز كفره ادخال … خوارج سوزلريني ايتمه اعمال

ان الله لا يغفر ان يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء

د

ويغفر دون ذلك ما يشاء … فلا تك في القنوط عن النوال

وقد جاز العقاب على الصغائر … فلا تأمن من ادراك النكال

ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره

بيلك هم يوقدر اهل شركه غفران … كه زيرا يوقدر انلرده ايمان

شولركم ايتمدي تصديق قرآن … محال اولدي اولاره عفو رحمان

ولي ما دون كفره مغفرت وار … ديلرسه يارلغر اول رب غفار

ديلرسه اخذ ايدر قوم صغيره … ديلرسه عفو ايدر قلمز كبيره

ان تبدوا ما في انفسكم او تخفوه يحاسبكم به الله فيغفر لمن يشاء و يعذب من يشاء

ولي شول شرطله در عفو غفار … كه استحلالا اولمايه كنهكار

كه استحلالي كفر اولور كناهك … اوليسر عفو اولورسه هر كون اهك

شفاعت بابنه كلمشدر سوز

[illegible]

كيدر جرم او لا حقدن كر عنايت ايدوب مرسلره امر شفاعت
عنايت ايتسه بر عاصي يه غفار شفيع ايله اكا ايلر نيجه اخيار
شفاعت ايتمكي ايله بهانه مراد ايتدوكني قويمق جنانه
شفاعت امر حق ايله مقرر اني انكار ايدن اولور محقر

قال الله تعالى قل لله الشفاعة جميعا ما من شفيع الا من بعد اذنه لا يشفعون الا لمن ارتضى يومئذ لا تنفع الشفاعة الا من اذن له الرحمن ورضي له قولا من ذا الذي يشفع عنده الا باذنه لا يتكلمون الا من اذن له الرحمن وقال صوابا

كبائر اهلينك دكلدر مآلن

كبائر اهلي مؤمنلر نكم وار مخلد قالميه بريسي في النار

محمديه كتابنده بو محلده اشبو ابيات ناصحات ومناسبات ومباركات تكثير نصح وارشاد واستشهاد ايچون انشاد وايراد اولنمشدر ابيات محمديه

اشت كم بو ليسر صاحب كبائر نه حاله ايريسر اهل صغائر
ابو منصور كامل ماتريدي كتابنده يازوب بر بر كتوردي

ديدي كلبي ابو صالح ديدي كم ايشتدم ابن عباس سويلدي كم
شو مجلسده كه تفسير ايلر ايدي روايت معنيسني سويلر ايدي

ربما يود الذين كفروا لو كانوا مسلمين

ديدي بر طائفه محبوس اوليسر بو امتدن صراط اوزره قليسر
رسول الله ديبيسر جبرئيله كه نيچون قالدي بونلر جبر ايله
ديه الله بيلور كم اولدر اعلى پس امر ايديسر اكا حق تعالى
بيوره بونلري جمله سوره لر طمونك مالكنه ايركوره لر
ديه يا اشقيا انك معشري سز نه سز كمسز كمك معشري سز
ديه لر بيز كه شول ملتدن ايدك كه قرآن اوقوين امتدن ايدك
اوروج طوتوب ايله دك حج غزا بز زكاتومز ايدردك هم ادا بز
يتيم اولانلره اكرام ايدردك فقير اولانلره انعام ايدردك

قلنلردن ایدك بش وقت نمازی	ایدنلردن ایدك حقه نیازی
بوکز مالك دیه یا اهل عصیان	نچون منع اتمشدی سیزی قرآن
بو سوزده ایکن ندا ایله منادی	بیوره مالکه الله هادی
که یا مالك بولاری اودلره صال	یوقاروقا یوسندن ایله ایصال
دیه مالك اشتدوکزمی قالی	نه دیدی اکلدوکزمی مقالی
دیه لر کیم اشتدك اول کلامی	نه دینلدیسه فهم اتدك تمامی
ولی لطف ایله بر ساعت امان وین	که وافر اغلیالم بر زمان وین
که تا بز اغلشالم جانمز چون	اتش اوده بزی سلطانمز چون
دیه مالك امان کلمز المدن	یرم لحظه زمان کلمز المدن
ندا ایریشه رحمانی طرفدن	که مهلت ایره سبحانی طرفدن
سچیله بر طرفده اهل قرآن	دوکه کوزلر یشینی قیله افغان

سچیله بر طرفده حج ایدنلر	حرام مالی دوکوب حجه کیدنلر
سچیله بر طرف اوروج طوتنلر	حرام اشی بو غازینه آتنلر
سچیله بر طرف ویرن زکوتی	کم اشتردی حرام ایله نجاتی
سچیله بر طرف غازی اولانلر	اشی لله دکل دنیا الانلر
سچیله بر طرف قیلن نمازی	ریادی یا خود یکلشدی نیازی
سچیله بر طرفده هم خواتین	حزان ایرمش صولهدشمش بساتین
سچیله صف صف اصناف ایدزاری	که صولدی عمر الینك لاله زاری

بحر دیکر

اقن کوزلرینك یاشی صناسن لولودر لالا

نه لولولالادر یادر ندر دریاقان اولوه الا

دیلر صبر یمز یوقدی کونش اسیسنه هرکز

ینجه صبر ایده لوم اودك بوكون استیسنه اهلا

دیلرکم حریر اطلس کیردك درلو نازیله

ینجه صبر ایده وز قطران لباسینه بوكون سهلا

دیلرکم لطیف خونلر یریدك درلو نازیله

ینجه صبر ایده وز زقوم اجیسینه بوكون عقلا

بولکن بونالشی ایچره ایکن ایریشه بر ندا عرشدن

که یا مالك اوده قوی تیز بولاری ویرمکل مهلا

دیه مالك که بو سوزی دخی ایشدوکونی هیچ

دیه لرکم اشتدك بزنه دینلدی سکا قولا

پس اندن امر ایده مالك سوره بونلری اوده

نه کمسه مرحمت ایده نه حرمت ایده لر میلا

اوکنجه کیده لر پیرلر دخی ار دنجه ییکتلر

بولر ار دنجه عورتلر دوکوب یوزلر صوین یدلا

قنی اول درلو نازیله معز زیو دین سرور

قنی اول درلو فخر یله صالین سرو قدبالا

قنی اول تخت و بخت و درخت قموزیر و زبر اولدی

قنی بواب و خادملر قنی دایه قنی لالا

قنی کون کورمین یوزلر یوزین دوشمش یولرصاچن

قنی کولدی یوز بنفشه زلف اولو بدر قانله الا

قنی اول کوزلری الا که صاچشدی بکن دانه

کم ایدی کوکلینك قوشن النده الیله الا

دکرمیکم بو عزتلر صوکیجی اشبو خورلیغه

یر زمیکم پلاس اوله لباس ایکن اول آل و الا
بولر دنیا سراینده مکر کم حقه عاصیدی
انکچون اولدخی ایله جزاسنی بوکون عدلا
گله داخی بولر چونکم جهنم قاپوسینه هب
چقه قرشو زبانیلر که یوق شفقتلری اصلا
بیوره انلره مالک که بونلری اتک اوده
یوقارو قاتنه اودک قویالر بونلری الا
قچن کم قصد ایده اودکم یقه یورکلرین یوزین
ندا ایره که یا مالک اودی منع ایلکل فصلا
که بونلر بنجه سیلدزکم دلیله اقرار ایدرلردی
کوکللرله بلورلردی که یوقدر هیچ بکا مثلا

بولر

68

بولر دنیا حیاتنده بنجه سجده ایدرلردی
بنم درکاهمه یوزلر سوررلردی بولر وصلا
ندا ایشیده بجک بونلر بوجه اوازیله دبدز
دیالر یا الهیمز مدد قل ایر کوروب فضلا
گلور بعض روایتده که جبرائیله امر ایده
کوره کم قالمش اوده ایچره کم اولمش انده تسفیلا
آکا خود بنسنه یوق کزلو ولی امر الوهیت
بو رسمه اقتضا ایدر که اوله حکمتده تجمیلا
جهنمه گله صوره دیه مالک آکا بر بر
گله پس ساقنه عرشک ایده سجده ده تقبیلا
دیه یا رب که معلومدر سنک درکاهکه اشلر

دیه واردی حبیبمه شفیع اولسون او تجبیلا

گله کوره که جنتده بر انجو خیمه ایچنده

که درت بیك قیزل التوندن قپوسی وار تجلیلا

اوتورمش صحبت ایچنده صفا و عشرت ایچنده

دیه کم یا رسول الله سلام الله تفضیلا

که سن بونده تنعمده ضعیف امتلرك اوده

ایشیك پس ایك سجده بو اشده ایك تعجیلا

دیه حق یا محمد کم کتورکل باشکی یردن

شفاعت قل قبول ایدم سوزك اولمایه تعلیلا

رسول ایدر دیم یا رب ضعیف امت عذاب ایچره

دیه وار ایلکل اخراج سوزمده اقوم قیلا

انك کم کوکلی ایچنده اوله بر ذره جه ایمان

یه خردل دانه سی مقداری چقر هیچ ایثمه تقلیلا

گلم پس جبرائیل ایله کوره مالك طوره اورو

دیم آچ قاپوسن اودك سوزومه ایله تعویلا

دیه کم یا رسول الله الدن نسنه هیچ کلمز

بیوره ما ینجه تا الله قلام ایشی تحصیلا

خطاب ایریشه الله دن رسولم قولنه اول دم

بغشلادم اکا کلی که یوق وعدمك تبدیلا

بحر اول

جهنمدن چقه چون اهل اسلام — بو حالی ایکلر کفاره اعلام

دیه لر کم دریغا کم نولیدی — بزمك دینمز اسلام اولیدی

نته بوله معافات اهلی آفات — چو فرصت ضایع اولدی فات مافات
دیمشدر شیخ غزالی مکرر کم — ذنوب اهلینه کم وار ایسه هر کم
کد بیک یلده چقیسر اوجه چقن — یدی بیک یلده چیقر صوکجه چقن
دیر یدی شیخ حسن بصری نولیدم — او بیک یلده چقن اربن اولیدم
نظر قل بونجه فضیلکه سوزینه — نیجه انصاف ایدر کور کندو اوزینه
فراوان آفرین حلمینه آنک — هزاران آفرین علمینه آنک
امام فخر رازیدن خبردر — خبر لرده بغایت معتبردر
دیدی اهل ذنوبی کم یقر حق — اویا قمقلقده حکمت وار محقق
دیدیلر کم اودایله اتمک احراق — ضروریدر که جوهر ایده اشراق
که انسان جوهری تا اوله تخلیص — خبائثدن اریک ایده تخلیص
که یعنی نفس و شیطان ایتسه تلویث — کدوراتیله قلسه انی تخبیث

عجب بو سوزدن الدکمی نصیحت — اگر المادک ایسه ذی فضیحت
بو سوزدن کوکلکا دوشدیسه دهشت — یقین بل عالم اولدک کیتدی وحشت

انما یخشی الله من عباده العلماء

که زیرا حق تعالی بویوربدر — بونی وحی ایدوب آیت کوندربدر
که یعنی قورقمز الله دن مکر شول — کشی قورقر که بیلک عالم اوله اول
نه بلسون قورقوسن هر جلف و زنات — نه بلسون قورقوسن هر خلف و نفات
نه بلسون حقی اتشدان الوث — نه بلسون حقی هر مشتی کل اشعث
اوکن عقلی اولان ایدر تصور — صوکن فکری اولان ایدر تدبر
شوکم بلمز مذهبدن مهذب — بولکز درصوک اوجی اولان معذب
که عمر و مالی ضایع ایلمشدر — دلینه نه کلورسه سویلمشدر
حقک عفوین عذابن کمسه بلمز — انکچون عالم اولان غافل اولمز

انكچون قورقودن بيلي بوكيلور انكچون كوزلرندن ياش دوكيلور
انكچون قرقرارغون ايدر راهي انكچون قورقسندن ايدر اهي
بوسوزي ديمديمي حق تعالي رسوله ديمديمي باق تعالي
كه هركم قورقر اوليسر امين اول امين ايسه اوليسر مهين اول
الهي قورقولردن ايله ازاد الهي ايله ارشاد ايلكل شاد
خبرده وارد اولدي بر عجب سوز كم اول سوزدن جكرلرده يتر سوز
چوچقدي ادم وحوا وشيطان كلوب بر يوزينه طوتديلر اوطان
كوريجك اني ميكائيل وجبريل شودكلو اغلديلر كايك مزدل
خطاب ايرديكه نيچون اغلشورسز بواه ودرديله محزون اولورسز
ديديلر قورقرز مكركدن اي حق كم ايلك وز خلاف امركدن اي حق
جوابنك بويوردي حق تعالي امين اولمك بنم مكرمدن اصلا

نيچون قورقمايه حقدن اهل ايمان كه حقدن قورقمين اولمز مسلمان
بنه يتمزمي بو عبرت كم ادم حق اني ايتمشيكن بونجه اكرم
كه تا حتى اكا ايرشدي اكرام ملكلر سجده قلدي ايتدي اعظام
اكا بر خاص قولي طتمادوغيچون كه بر كز سوزني طوتمادوغيچون
پس اول خاص قولني مردود قلدي انكچون تا ابد مطرود قلدي
شودكلو ايلمشكن اكه اعزاز مقام عاليده ايتمشكن افراز
كيرو بردانه ايچون حضرتندن صوك اوچي اني چيقردي جنتندن
مع هذا بر زله ايشلمشدي كه زيرا نهي تنزيه ايلمشدي
پس اي عقل اسي كامل معرفتده نه ديرسن اول كرمله بو صفتده
عجب بلدكمي اخرم نتت نه نه ملكه در سفر يا منزلت نه
اشتدكمي ديدي صاحب كمالي كه كمسه بلمدي اخر مالي

چو بیلمز نیچون دهشت گر کمز
چو خشیت یوق نیچون خشیت کر کمز

افندی بولمق استرسک کمالی
عمل ایت لیک ایتمه اتکالی

صقین ترک عملدن کی حذر قل
کمک بویرو غنی صرسن نظر قل

الوب مصر تعلمدن شکر لسر
عقیدک پاک ایدک کوری ای برادر

کشینک اعتقادی فاسد اولسه
عمل اسواقی داخی کاسد اولسه

بعید اولور خدانک رحمتندن
قچر حظ الٰه جنت نعمتندن

کل اول اعتقادک پاک ایدک کور
علومی دکله خوش ادراک ایدک کور

پس اندن لازم اولسون حسن طاعت
یوزنک اغ اوله تا روز قیامت

نه حال اوزره اولورسه کیشی بونده
انکله قوپسر یارنکی کونده

بو قولک صدقنه ای اهل عفت
ایدر تانوق افواجا شهادت

رسول اللهه صورلدی بو ایت
او سلطان ایتدی تفصیلی بغایت

ک

که بعضی امتمدن روزی محشر
یقین اوله دورلو صورتده کلیسر

برینک شکلی میمون بیری خنزیر
بری باشی اشاغه سورینور دیر

بری کوزسز بری دلسز قولقسز
دلن چینر بری درهم ایقسز

بری مصلوب بری منتندر ای جان
برینک اولیسر قفتانی قطران

کل امدی دکله کل بونلری کیمدر
که بیلمک کیشی یه غایت مهمدر

بیوردی مشلی بنه اول فخر عالم
که اولدر سید اولاد ادم

بو کون بونده اولان فتان و نمام
اولور میمون کبی یارین بد اندام

شولر کم دایما سحت و حرام ییر
اولور یارین اولر صورتده خنزیر

ربا مالینی ییرسه بونده بر اد
قیامتده یوزی اوزره سورودلر

دخی جور ایلسه حکمنده حاکم
قوپر کوزسز قیامتده او ظالم

شولر در صم و بکم اولان افندی
کوروب اعمالنی اکا طیندی

شو کم اقوالی افعالینه اویمز   دلینی جینیوب اول کیشی طویمز
اوله شول کمسه کم موذی جیران   قوپر السن ایقسن رو زمیزان
شونک کم شعیله غمز اوله ایشی   جذوع ناره اصیلور او کیشی
اویوب شهواته منع ایدن زکاتی   جیفه دن قوقسی بد اوله قاتی
شونک کم کبر و فخر اوله هواسی   اولور قطر اندن انک سیل الباسی
بکم معلومک اولدیسه بو احوال   کرکدر کشیک پس حسن اعمال
عمل داخی ایکی قسم اولدی ای دوست   بریسی مغز اولبدر بیریسی پوست
که یعنی بیری باطن بیری ظاهر   ایکیسن داخی جمع ایت اولمه قاصر
ایکی جانب تیجون کم اوله معمور   دینیلور لاجرم نور علی نور
یرینه واره تا فرض ایله سنت   مزین اوله انوار ایله ذاتک

ایده

ایده کور ظاهر و باطن رعایت   بولاسن تا که جنت ایچره جنت
ایکیسینه دخی اقدام تام ایت   ولی باطنک ارتوق اهتمام ایت
که زیرا باطنکدر منظر حق   طاشک مخلوقه منظر اولدی انجق
چالش امدی بونی استه خدادن   درونک پاک اوله شرک سوادن
کشینک طاهر اوله چونکه قلبی   اولور اول مخزن اسرار غیبی
اگرچه چوقدر مبنای ایمان   ولیکن اصل کل عرفان قرآن
کلیسر احسن صورتک قرآن   طوغیسر انور طلعتک فرقان
دیه لر محشر اهلی کم نبیدر   کیده حقینه حقی مطلبیدر
کوزه ده لر کوزه در کبی ایی   کچه کیدک تیجون کم انبیایی
دیه لر پس کوکا متلو ملک مش   نه کوکجک یوزلو قامتلو ملک مش
کوره لر کمسه دن اتمز حذر اول   ملکلردن دخی ایده گذر اول

بیله لر اینی کم قرآن ایمش اول / کوکلکر دردنه درمانمش اول

طوروب حضرتک پس ایده شفاعت / بوروسمه ایلیه سوزده سجاعت

بنی کم اوقدی طوتدی الهی / بغشله پس بغشلایه الهی

خطاب ایده کمال قدرتدن / جواب ایده جناب حضرتدن

شوکم دنیاده حقک بلمش ایدی / اوقویوبسا که عزت قلمش ایدی

الن طوت بوکون اکا دستکیر اول / که تا اولمیه بوکون دارکیر اول

بولیسر انلری پس اندرامت / کم ایتمشدی اوقویوب اکا حرمت

الن طوته کله درکاهنه راست / تضرع ایده شهلر شاهنه راست

خطاب ایده او سلطان السلاطین / تلطف برله رب الماء والطین

نه دیلرسن بوکون درکاهمزدن / دیه کم استرم اللهمزدن

قویاسن باشنه تاج وقاری / که تا سلب ایده عزت احتقاری

پس اکا بیوره بیک تاجی الله / مرصع اطلس ودیباجی الله

نه درسه سوزینی ترویج ایده حق / اکا بیک حورینی تزویج ایده حق

اینی اتلندوره لر بن براقه / که نوری ایریشه بیک یل اراقه

بوکز حق ایده قالدیمی مرادک / نه کم استرسک اولدیمی مرادک

بوکز ایده مرادم کیروسن ویر / رسولک قوکشولغنده وطن ویر

بیوره اینی فردوس اوجماغینه / کیده حورای عذرا قوجماغینه

نه استرسن دیه داخی او سلطان / کیرو دیله کله اولدمده قرآن

که یارب حاجتم ایتدک رواسن / کوکلکر دردینه قلدک دواسن

نه استادم ایسه ویردک تمامت / ولی بوقولکه قانی کرامت

پس اکا بیوره یوز بیک مدائن / که هر بیریسی یردن کیک مدائن

بوشهرک بعضسی یاقوت احمر / زبرجددن کیمیسی نور اخضر

دخی هر شهرك اوله بیك قصوری | اوله هر قصر ایچنده نیجه حوری
اگر بو سوزه استرلرسه برهان | دلیلمز بوکا آیات قرآن

قال الله الملك المنان الوهاب | انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب

نعیمی ایلدی ابراره ماوی | جحیمی ایلدی فجاره مثوی
اگر اول ایسه اوله فیض فضلی | وگر بو ایسه بودر محض عدلی
که زیرا ملك انکدر یوق شریکی | احد در ما سواسن قلدی ایکی
کمالندن در که ایدر تلطف | حقیقتده قمو ایشی تعطف
جهنمده محقق یدی اطباق | ایدیسر آلتیسن کفاره اطباق

قال الله تعالى لها سبعة ابواب لكل باب منهم جزء مقسوم

روایت ایلمشدر ابن عباس | که محمود ایدی عند الله والناس
یدی نجیسنك آدی هاویه بیل | وما ادریك انی ماهیه بیل
کریسرلر اکا جمله منافق | دخی نمرود و فرعون و زنادق

حطمه دیندی آلتنجیسنه آد | کیرن اولمایه اندن هرکز آزاد
اکا کیرر ایدنلر حقه اشراك | اکا شرك ایتمز انی قیلن ادراك
بشنجیسنه آد انك لظی در | اوده طاپنلره دار القضادر
جحیمدر دیندی دوردنجیسنه آد | اکا کیرن ابد هیچ اولمیه شاد
ملکلره طاپنلر کیره اکا | دخی مرتد اولنلر ایره اکا
اوچنجی سینك آدیدر سقردر | یهودیلری حق اکا صوقردر
ایکنجی سینه دینلدی سعیر آد | نصاری کیره وبن قالیسر آباد
برنجی سینك آدیدر جهنم | بو مجموعینك آدی ایله درهم
کریسردر اکا اهل کبائر | بغشلنمزسه هم اهل صغائر
بیان ایدم که نیجه ایریسرلر | دیم اکا که نیچون کیریسرلر
ایریشه چونکه کفاره زلازل | ملکلر اوره اغلال وسلاسل

زبانیلر سوروب جبرا و قهرا ... نه دکلو وار ایسه دهرا فدهرا
ایریشلر جهنم قاپوسینه ... یدی قاپولی اوددن یاپوسینه
تمامت طولدورلر التی قاتی ... عذابک واردوغنجه التی قاتی
بو کون انکار ایدنلر کوره یارین ... بو کون اقرار ایدنلر کوره یارین
نه کم بیوره دیسه پس صادق القول ... کله بر بر یرینه خوفله هول
که زیرا عقل‌له اولمز بو ادراک ... نه دکلو عقل اولورسه جست و چالاک
اینمقدر حقیقت اصل ایمان ... اینان محکم ایناند محکم یک اینان

تمام اولدی یازیجی اوغلی سوزی بو سوزلاری حق و آق اولدی یوزی

بیل ای مؤمن ندر معنای ایمان

لغتده دیدیلر ایمانه تصدیق ... بیان ایتدی بونی ارباب تحقیق
ولی شرع اصطلاحنده مبین ... اولور ایمان تصدیق معین

اشیدیلکن رسول باصفادن ... که کتوردی جناب کبریادن
قمو سن ایده تصدیق جنانی ... مقرر ایده اقرار لسانی
دخی اعمالی ایماندن دکل جز ... دیدی بویکه حقیقت اهلی بدز
انکچون در اولوب نشو و نماده ... عمل کده ناقص اولور کده زیاده
حقیقتده ولیکن اصل ایمان ... زیاده و نقصه یوقدر انده امکان
دخی ایتدی مشایخ بونی اعلام ... که بردر دیدیلر ایمان و اسلام
شو معنایه که مؤمن دینسه برآز ... آکا مسلم دخی دینور مقرر
کذلک کیمه مسلم اوله صادق ... آکا مؤمن دیمک اولور موافق
محصل بو تساویدر بو راده ... ترادف معنیسی یوقدر آراده
قچن بر کمسه ده تصدیق و اقرار ... بولنسه دیه او صدقیله ای یار
محقق مؤمنم صدقم دروبک ... دیوب انشاء زیتی ا تمیه شک

السعيد قد يشقى والشقي قد يسعد

شقي اولور دونكه متقيلر	كهي دونر سعيد اولور شقيلر
سعادتده شقاوتده تغير	ضروريمز كه عبدكدر تكدر
ولي اسعاديله اشقاده تحويل	دكل ممكن صفات اللهي تبديل

سوز ايردي كلدي ارسال رسوله

وار ارسال رسلده حكمت حق	حقيقتده اوبيلور سرين انجق
رسل كوندردي انسانه بشرده	كه منع ايده بولاري شركو شرده
بشارت ايده مؤمنلره بر بر	اوله عصيان وكفر اهلينه منذر
بيان ايليه لر خلق جهانه	كركلو اولاني مردو زنانه
محصل دين وايمان اهلنه هب	كركن دينه دنيايه مرتب
قلوب حق انبيايي هم مشيد	ايدوبده معجزاتيله مؤيد

تجن

تجن بر خارق عاده امري اي يار	نبوت مدعيسي ايتسه اظهار
ضروري كوريجك اهل فتوت	ايدر تصديق دعواي نبوت
اولبدر آدم اول انبيايه	ولي خاتم ويرلدي مصطفايه
دخي جيتش پيمبر بو آراده	كلوبدركم دكل قابل عداده
اكرچه بعضي ايتدي اني تعداد	پيمبردن روايت ايليوب ياد
كه اوچ يوز اون اوچ اولدي جمله مرسل	خبرده بويله كلمشدر مفصل
دخي اعداد پيغمبر بياني	ديديلر يوز يكرمي درت بيك انى
ولي اولي بودر اولمايه حصري	مشرف ايتدي هر بيري بر عصري
كه منهم من قصصنا ايتي هم	بو حصري ايلمشدر منع محكم

عليك ومنهم من لم نقصص عليك

دخي بر قورقو وار اولسه تعداد	كه اولمايه بولردن بعضي ياد

یا خارج قالە بونلردن ارادە	چو قابلدر عددە نقص و زیادە
اولوب مخبر مبلغ هم مقرب	اولبدر رصد قلە ناصح مؤدب
رسل چون بربرندن اولدی افضل	قمودن بلکە احمد اولدی اکمل
فضائلە هرندە کم وار انبیادە	قموسی جمع اولبدر مصطفادە
قمودن راە حقدە اولدی راسخ	کە اولدی شرعی جملە شرعی ناسخ

کتب احوالنە کلدی کتابم

کتابلر کوندروبدر حق تعالی	ایدە تا مرسلینک شانن اعلی
ایدوبدر امر و نهیی اندە تبیین	دخی وعد و وعیدی قلدی تعیین
قمودن اندی فرقانی مفصل	انک اردنجە توراتی مفصل
دخی اردنجە انجیل و زبوری	بو ترتیب اوزرە در یوقدر قصوری
ولی غیریسنی نسخ ایتدی قرآن	جمیع خلقە واجب بوکە ایمان

قمو آیاتنە هب ایدە تصدیق	کە بیرین اتمیە ایماندە تفریق
کە بر آیتنە ایانمین خر	اولور جملە یە کافر کبی اخسر

عروج اولندی سوز معراجە چند پس

نیە ایرشدی کور معراج تحقیق	نجە کشف اولدی کور اسرار تدقیق
مکر بر شب کە مسک اسایدی اول	سواد دیدۀ حورا ایدی اول
او کیجە ایردی جبرائیلە فرمان	بیرە ایندی بیلدرم کبی شتابان
براق برق رفتاری بلە آل	حبیبم دعوت ایدوب ایلە اقبال
مکر اول کیجە اول شاه جهانی	ایدنمش ایدی مهمان امهانی
ایرشدی اندە ایکن پیک حضرت	جنانە ایلتدی اول سلطانی دعوت
اجابت ایلدی طوردی یرندن	هوایی ماسوا کندی برندن
سوار اولوب براقە اولدی پران	ایرشدی مسجد اقصایە اول آن

رافضی روز قیامت حمار یهود زبیر یهود منه

نتکم حمارک بر ایاغی قطع اولنسە اخسن زبان ترکیک اخسر واقسر اخشام واقشام کبی خا و قاف ایله استعمال اولنغە منه

کلوبن انبیا ازواجی فی الحال — اودم ایتدیلر استقبال و اقبال
امام اولدی گروه انبیایه — که اولدر لایق اولان اقتدایه
قیامه طوردن بو ایدی معنی — که طوغرلدم جناب حقّه یعنی
رکوعه ایکن دوتا قلدی قدین تا — فلکلر کبی قدری اوله اعلی
چو واردی سجده یه یوزین سوردی — که نوری کون کبی افلاکه ایردی
تشهّده اوتوروب بولدی تمکین — ویره حق تا وقار و عزّ و تمکین
ویروب صاغینه صولینه سلامی — همان افلاکه دوندردی زمامی
چکلدی کندی اول راه خدایه — قبول اولمش دعا کبی سمایه
تماشا ایلدی سبع طباقی — هم اولدی انبیایه هب ملاقی
اکا عرض اولدی هب جنّات و دوزخ — عیان اولدی قمو احوال برزخ
اولوب انده اولان مخلوقه ناظر — تماشا ایتدی احوالینی بر بر

لعلّه آدم ثم عیسی ویحیی ثم یوسف ثم ادریس ثم هارون ثم موسی ثم ابراهیم علیهم الصلوة والسلام منه

معزز

معزز کیمسی کیمی معذّب — ملائکلر بولو یرنده مرتب
جلال حقدن محو اولوب وجودی — ادب برله ایدوب انده قعودی
تحیّاتیله وصف ایلدی اوذاتی — صلواتیله دیدی طیّباتی

التحیّات لله والصلوات والطیّبات

العبادات البدنیة

[illegible]

العبادات المالیة او الکلمات القرآنیة منه

دیدی اول دمده اکا حق تعالی — سلام اولسون سکا ای قدری اعلی
برکتلرله اولسون ساکه رحمت — زهی عزّت زهی دولت سعادت

السلام علیك ایّها النبیّ ورحمة الله وبرکاته

سلام من اولوب اول ربّ الانام — دیدی اوستومزه اولسون سلام ملك
سلام اولسون عباد اللهه بینه — کیرنلر صالحین اولوب بودینه

السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین

کتوردی جبرئیل انده شهادت — تشهّده بو اولمشدر عبادت

اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله

بو ردي انده حق بش وقت نمازي — انكله ايده امت هب نيازي

بو عزت بزلره حق كوندردي بينه — اني رحمت قلوب دوي زمينه

نيچه بيك ييل قدر يولي سمانك — اكا طي اولدي اولماسن كمانك

صباح اولدي چو عالم اولدي پرنور — كلوب اولشاه دين اصحابه مسرور

ديدي معراجن انلاره تمامت — قبول ايتدي اولان صاحب سعادت

تردد سز ايدوب اقرار و تحقيق — لقب بو بكره كوكدن ايندي صديق

تردد له نيچه لر اولدي مرتد — اكا چاه جهنم اولدي مرقد

ايدوب معراجي تصديق ايله اقرار — ضلالتده قالورسن اتمه انكار

بو بش وقتك الهي حرمتينه — كه كوندردك هديه امتينه

ميسر قل بوني قلمق كماهي — چقر دلدن هواي نيچكاهي

وضو اوزره صلات اولسه مرتب — اني نور على نور ايله يا رب

تلقيت الكلام بالقبول — وامنت بمعراج الرسول

بو علمي ايشدي چون معراجي تصديق — اني ايمانله قل اهل تحقيق

دخي معراجي هر كم ايشسه اذعان — ميسر اوله اخردمه ايمان

اين مؤمنلره رحمت خدادن — دين امين امين اولسون بلادن

اينان فضلينه اصحاب كزينك

كچجك انبيادن بو عيان در — ابو بكر افضل خلق جهاندر

هم اندن صكره كملر ديرسك افضل — عمردر جمله دن اعلم واعدل

پس اندن صكره عثمان بن عفان — قمونك افضليه ايله اذعان

دخي صكره علي مرتضادر — بيل اني ابن عم مصطفادر

دعاء خالص منا اليهم — ورضوان من الله عليهم

بو ترتيب اوزره ختم اولدي خلافت — اوتوز ييل ايلمشلردر امامت

دخي اصحابدن التي نفر وار — اون اولور چونكه منضم اوله بو چار

اوني داخي مبشر بالجناندر — كه اصحاب ايچره انلر كامراندر

هم اندن صكره اصحابي نه كم وار — قموسن خير ايله ياد ايله هر بار

هم ايله ترضيه انلرسه اصحاب — ديلك كف ايله صاقن اولمه سباب

رسولي سون اصحابن سوره هم — اني سومز بولاره ايشه وره هم

اولوبدر راضي قموسندن مرتب — بزي احباب اصحاب ايله يا رب

بيان ايدر كراماتن ولينك

وير المشدر كرامات اوليايه — ولي مخصوص اولبدر اتقيايه

قال الله تعالى ان اولياؤه الا المتقون الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون الذين امنوا وكانوا يتقون

اي يتقون انفسهم عما يحق وقايتها عنه من الافعال والتروك وقاية دائمة مستمرة حسبما يفيده الجمع بين صيغتي الماضي والمستقبل يعني يتقون الانسان عما يشغل سره عن الحق والتبتل اليه بالكلية او التقوى عليهم تحتم الوعود

كرامت

كرامت معجزه ايله بردر اصلي — ولي واردر اراده فرق و فصلي

چو خارق عاده بر امر اوله ظاهر — اگر اظهار ايدن اولمرد ماهر

گورك ايلرسه دعواي نبوت — انكا ديرز معجزه اهل فتوت

اگر يوغيسه دعوا هيچ آراده — كرامت ديديلر انكا اوراده

اگر دعوايه اولورسه مقارن — يوزي قاره اولور بو كون و يارين

صلاح اوزره دگلسه ايدن اظهار — بل استدراج اني اي مرد هشيار

حقيقت حق و ثابتدر كرامات — كه حقنده كلوبدر نيجه آيات

دعاي آصف ايله رزق مريم — دخي اصحاب كهفك قصه سي هم

كرامات ولي يه اولدي هبدال — وليكن بلمز اني نيجه جهال

كرامت كم وليه اولدي حاصل — رسولينه سن اني معجزه بيل

كه اولا تابعك چون بويله حالي — قياس ايت نوله متبوعك كمالي

ندكلو كلسه قوت اوليايه … ايرشمز منزلتك انبيايه
كه واردر ايكسيك انبياده … ولايت واردر انجق اولياده
ديديلكو بر نبي يك اوليادن … روايتدر بوسوزلر اصفيادن
ولايتله ايرشمز اكه انسان … كه امر ونهي ساقط اوله بران
بو الحاديله قو كفر وضلالي … اولنجه امرينه قل امتثالي
كه مذهب بودر اكله كورمه آفات … اولنجه ايله اللهه عبادات

ونقول نبي واحد افضل من جميع الاولياء
نقل من عقائد الامام الطحاوي منه

قال الله تعالى واعبد ربك حتى يأتيك اليقين

يقينك معنيسي اولمشدر موت … عباداتي اولنجه ايلمه فوت

اذا احب الله عبدا لم يضره الذنب

دخي بر قولني سوسه الهي … اكا ايتدرمز اولوره هيچ كناهي
بودر معنيسي قرآن وحديثك … سوزينه اويمه صاقن هر خبيثك

ولايتدن چقر كفر وكناهي … ولي يه نصرت ايله يا الهي
ولايتدن دم اورر نيچه اشخاص … كچينوره اول جليس مجلس خاص
ولي نفسي انك ثعبانه بكزر … طاشي ادم ايچي قپلانه بكزر
اگرچه كم گيير چوق كمسه صوفي … ولي هر خرقه كيين صنمه صوفي
كه زيرا اهل لافك كثرتي وار … دريغا اهل حقك قلتي وار
صقن سن دكمه بر لافه اينانمه … قوري دعوا ايله ايش بتدي صانمه
ابو القاسم قشيري كم اول استاد … زماننده بو بيتي قلمش انشاد

اما الخيام فانها كخيامهم … واري نساء الحي غير نسائهم

انك اول وقته كوره در كلامي … نه نسوان قلدي شمدي نه خيامي
چالشلت اهلي اول الدنمه قشره … سراي معرفتدن قالمه طشره
رسوم وعادتيله اولمه مغرور … مجرد خرقه ايله اولمه مسرور

بوتاج وخرقه مسواك ايله هودن — غرض اصلاح نفس اولدي قمودن
تصوف نفسني پاك ايلمكدر — فنا بيله اني خاك ايلمكدر
والا اشتر ناس اولور او كيشي — ضلال وداخي اضلال اولور ايشي
ايشتدكمي عجب شول بايزيدي — او عين العارفين اولان فريدي
يانندن اوكديلر بر شخصي خيلي — اني كورمكه ايشدي قلبي ميلي
واروب اني اراقدن باقدي كوردي — كه اول ار قبلدن يا كه توكوردي
ادب ترك ايدوب اول چون بويله ايتدي — كوروب شيخ اني قويوب دوندي كتدي
الالوب قلمه هر زرّاقه اقرار — ايلردي بولسه كل باشنه تيمار
اولارك چوغي صورت اوغرسيدر — كمان يوقدر كه كسوت اوغرسيدر
صقن صنمه يمز صوفي صوغاني — قابن داخي قومز بولدقده اني
كوروب هر اهل زرقك كسوتيني — اينانمك بلمدين ماهيتيني

بوقوم

بوقوم ايچنده چوقدر مرائي — اوزادر طيلساني وردايي
حذر ايت كتمه دن راه ضلاله — سلوك ايله طريق اعتداله
بيودر ساقي كوثر علي شان — قرين اولدا كا رضوان رحمان
كشي بر يول ايله بولمز خدايي — تمكن ايده رسوله اقتدايي
ولي انلردرر فقهيله موصوف — ايدهلر نهي منكر امر معروف
دليل اولور صراط مستقيمه — طبيب اولور كنهكار وسقيمه
بو امت ايچره وار اهل كرامات — علامات انلره عرفان ايات
كه يعني بيله لر معناي قرآن — انكله ايده لر تا حقي فرقان
فقيهك بعضي اولور اوتاد وافراد — جهالت اهليني ايده لر ارشاد
فقيهك كيمي قطب مركزدين — مدار حلقه تعليم وتبيين
يوزي صوبينه انلارك فراوان — ايرر كوكدن يره باران احسان

مفاد حديث [illegible] يسلون الملك منه

ندر دینسه تصوف دی تذلل — خشوع و مسکنت صبر و تحمل

تصوف صوفدن مشتق دکلدر — تصوف جز صفای حق دکلدر

بو دنیادن تولی در تصوف — رذائلدن تخلی در تصوف

فضائلله تحلی در تصوف — کلامندن تجلی در تصوف

ثباتی بی تلوندر تصوف — که حقده بیك تمکندر تصوف

حیات سرمدی دور تصوف — صفات احمدی دور تصوف

تصوف کلی کچمکدر اوزندن — دخی انجنمه مکدر ایل سوزندن

تصوف حق یولندن چقمه مقدر — تصوف حکم شرعی یقمه مقدر

تصوف خلقله خلق حسندر — بو سوز جد حسین ایله حسندر

تصوف آز اویویوب آز یمکدر — حقك اسماسنی چوق چوق دیمکدر

بولندرمه بولنمه صوفی ایسك — جفا و جور قلمه صوفی ایسك

تصوف

تصوف خوینی اولکدر مشدر — که الصوفی کالارض دیمشلر

دوکه هر کیمکه یر اوزره قبیحی — یر انده بیتورر درلو ملیحی

دوکرلر اوستنه کل کل بتورر — شقایق دور در سنبل بتورر

اوپر آیاغن اوستنده طورانك — اولور پامالی باشینه اورانك

جفا ایده نه کوسترر وفایی — عنا کوسترنه ایدر ثنایی

ایلنمز یرتوبن ویرنه زحمت — ویرر قرنن یرانه درلو نعمت

سرافکنده خموش اولوب اوتورر — جفا و جوری خلقك کوتورر

دلی زنك او زیده مرده اندام — کزر ایچنده طاشنده دودام

قومشلر در باشنده پنجه طاغی — دورونده شویله دیرنمز ایاغی

تصوفدن چو یوقدر سنده دانش — یوری وار بر بیلن کیشیه دانش

تصوف ترك دعوادر دیمشلر — دخی کتمان معنادر دیمشلر

جنید بغدادی علیه رحمة الهادی

تصوف ترك قيل وقاله دينلر / كلام حقله خوف وحاله ديرلر

تصوف علم آياته ديمشلر / تصوف ترك طاماته ديمشلر

تصوف بر هدايتدر خدادن / تصوف سويلمه مكدر هوادن

تصوف ترك عصياندر ديمشلر / تصوف فقه قرآندر ديمشلر

تصوف دايما اولمقدر مراقب / اولوب ايرته كيجه حالن محاسب

تصوف اتمه مكدر هيچ تصلف / حقك شرعندن اتمايوب تخلف

تصوف قلبي حقه بغلمقدر / يوراكن خوف اوديله طاغلمقدر

تصوف حسن خلقيله ادبدر / دخي بك انقياد حكم ربدر

تصوف بلمه در احوال قلبي / چقاروب قومه مقدر قلبده قلبي

دوشوبن خوف اودينه بي تكلف / يتوب كلي كل اولمقدر تصوف

ارادتلدر ديمش بعضي تصوف / ديمايوب شيخنه استادنه اف

كرامت

كرامت صتمه مقلقدر تصوف / حقك ايشنده اتمه يوب تصرف

ديمش ذو النون مصري كم تصوف / قبول شرعدر ترك تصلف

ديمشلر تصوف ما سبقدن / نفور قلبدر ما دون حقدن

اولركم شيخ خلق تمكينه ديرلر / تصوف توبه و تبيينه ديرلر

ابو عثمانك مكينك سوزيدر / تصوف علم و تقوانك اوزيدر

تفقهله تصوف فرقدا ندر / كه بدي بدا اولور همچون يدا اندر

دخي تشبيه ايلهلر ظهر و بطنه / كه ايرلمز بولر دير اهل فطنه (آيرلمسي) عقل

ديمشدر هم تصوف بشر حافي / اريدوب اتمه در كوكليني صافي

تصوف چقمه در خلق دنيدن / تصوف طولمه در خلق سنيدن

كتابنده ديمش صاحب تعرف (الحق) / اون ايكي در بل اركان تصوف (يوجه)

تصوف در ديمشلر انس و قربت / تصوفدر ديمشلر خوف و هيبت

ايكي قرداش ديلك كوكلي ايكي ملك ذو الكلام
هيچ بري برندن ايرلمز
ايكي حرف وير نقطه سي
ايرلسه بدا اولمز

تصوف دردینلمش صفوت قلب
خدادن غیریدن قلبن ایدوب قلب

تصوف دنیه دن قچماغه دیرلر
دخی اوچماق یولن اچماغه دیرلر

تصوف ترك شبهاته دیمشلر
تصوف ترك لذاته دیمشلر

اوزین اوکماکه شیطانلق دیمشلر
دخی یرماکه نادانلق دیمشلر

کرامت صاتمه مقلقدر کرامت
کرامتلر دیمشلر ترك عادت

کرامتدر دیر ابراهیم ادهم
صراطنك حقلك طوتماغی محکم

محب محبوبن ای صاحب کرامت
بیلوب سویلشمه در کشف و کرامت

وارای صوفی کچن کاذب منافق
دکل حالك سنك بوکا موافق

یوری وار حالکه ای نفس اسیری
اولوسن سن دکلسن داخی دیری

دیدی لاتسمع الموتی چو خالق
اولیمزسن تصوف ساکه لایق

ارنلر جانن علمیله دیریدر
سنك کوردکلرك اتدر دریدر

زمانه صوفیسنك یوق توکل
همان صنعتلری اولمش تأکل

اولر کم شمدی صوفی شکل ایدرلر
یقین بلکم لاجل الاکل ایدرلر

شولر کم ذکر ایدرکن رقص ایدرلر
تصوف اسمن انلر نقص ایدرلر

اولور قصدی صوفیك هر وجهله نقص
که زیرا سامری احداثیدر رقص

دلکدن غیری دیرتمه وجودك
مکر اوله رکوعیله سجودك

صلاتده هم کرکدر طوغری طورمق
حرام اولدی بیل انده صالنمق

تفقه ایت پس اندن طور صلاته
که تا عارف اولاسن سن صفاته

کیوب اق خرقه کوکسوکی کرمه
دیمه کیم صوفییم کندوکی کورمه

تصوف تاجله خرقه دکلدر
دکل جزئی بل انی ترك کلدر

اوزکدن ایرلکی کورهك سوزکدن
بو عجبك پرده سن رفع ایت کوزکدن

تعلم ایله ترك ایت ترهاتی
بلم دیرسك اکر ذات و صفاتی

كه تا حقدن حقيقت كوستره روني　　بت اولمايه سكا بو هايله هوني

ريا وعجب اولمشدر دمور طاغ　　اوطاغي كچمسينه نفس اولور باغ

اكر هر دم ديلرسك تازه جاني　　تدبرسز كچورمه سن براني

تدبرله اولور قلبك منور　　نچون اولمايه سن فرقانله انور

كل اي صوفي ندر دكله تصوف　　صقن صنمه تصلفلر تصوف

تصوف كچمه در بيل ما سوادن　　رضادن غيري اوتمايوب خدادن

تصوف ترك دعوي ايلمكدر　　دخي كتمان معني ايلمكدر

تصوف دورت حرفدر اي برادر　　بوني هب اهل معني بويله يازر

ت سي توبه و صادي صدقه در دال　　وفادر واوي عهدك اي نكو حال

ف سي فرقانه اولدي هم اشارت　　اكر بزده بولر وارسه بشارت

او صوفي كم اوكندي اوردي لافي　　اودر صوفيلرك غايت خلافي

بو سوزلر كم ديدم واردر دليلم　　دليلمدر بني صانمه ذليلم

اوليلردن بنم واردر جوابم　　انكچون غالب اولدي بيل صوابم

تصوفده اوليلر چوق ديمشلر　　بو معنالرده سكرلر يمشلر

ولي اول شاه مردان مير ميدان　　علي عالم معناي فرقان

انك لفظ دربارندن ارشاد　　ايدوب سويلر جنيد ملك بغداد

تصوف اهلنك سرچشمه سيدر　　بولر صكره كلنلر اشمه سيدر

او شيخ و مرشد و استاد كامل　　شريعت قفلنك مفتاحيدر بيل

طريقتده طريقن بيلدي حقدن　　حقيقت سوز انكدر هر سبقدن

اچوب دردو كدي لعلي حقه سندن　　درك كامللرين آل اوقه سندن

بو صوفي اسمنك اوچدر حروفي　　مسماسينك اولمشدر ظروفي

نه در صادي صفا و صدقه در بيل　　و واوي ودوددر ديله ادا قيل

وفاسي هم انك فرقان حقدر فراستله او فرقانه احقدر

شوصو فيك كه يوقدر بوصفتلر گر كدر اكه هر وجهيله لتكر

ديدي اوچ حرفلر فقراي قرنداش فقيرا كلر بوني بلمايه اوباش

ف سي فرقان ق في قرائندر بيل ر سي رحمت بلوب بوني عمل قل

بونكله فخر ايدر صوفي صافي دخي ترك ايدر اول لاف وكذافي

فقير اولنلر اولور اهل فرقان فقيرا تمز ذكرده رقص ودوران

فقير ايسك همان فرقاني كوزله كيجه كوندز همان قراني اوزله

كلك دكلك ايا جمع مساكين كه مسكينه نه دن دينلدي مسكين

دير ايدي دايم اول امت پناهي بني مسكين ايله حشر ايت الهي

بولرله اولسون حياتم هم مماتم عناصردن جدا اولدقده ذاتم

بو مسكين اسمنك بيل حرفي بشدر فقير ايله بولر قرانده اشدر

اللهم احيني مسكينا وامتني مسكينا واحشرني في زمرة المساكين

فقيرا

قلوب بش وقت نمازي ايت نيازي حروف خمسه سندن اكله رازي

كه ميمندن مراد انك محبت بو منزلده و منزلده مودت

محبت ايده اكا مؤمنينه دخي امرينه انك مسلمينه

دخي سيندر سبحه سلامت سوروه ايلمك سير وسياحت

اگر سيني حقيقتله طويا سن مسا وصبح ياسين اوقويا سن

بو سينه حق ندا ايتديكه ياسين بوكا اينا نميلر طوته ياسين

بوسين اول سيد القوم اسميدر بيل بونكله سينه وار نجه عمل قل

كه زيرا قلب قران اولدي ياسين چالش معناسن انك اكليا سن

خدايا سينه كوندردي سلامي سلاميله اكر خير الانامي

سلام اسماء حسنى دندر اي جان كه يعني اسم ذات پاك سبحان

سعادتلو مسلمان اوله مسكين كه سينه سندن اولمايه انك كين

كل امدي دكله اكله كاف مسكين | نه وجهيله ويرر مسكينه تسكين
كلام الله‌ه مشغول اوله اول | اودر مسكين اولا نه شغل اول
كفايتدر بو سوز مسكين اولانه | كر امتدودر اول معنا بولانه
ي سي مسكينك اولدي يمن قرآن | يسير اوله اكا معناي فرقان
دخي ن نيدر انك نور فرقان | نعيمك اعظمي در اني عرفان
سوردن هم نبا لده داخي نونه | اشارتدر بيلن اهل فنونه
نجاته بو سببدر بلسه معني | صقن مسكين اشيدوب ديمه دعني
يوريه رضوانه قرآن نوري ايله | صفا وذوقي ايله حوري ايله
كلك سز جمله مز يول بر ايكه لم | بو قرآن ديدوكي يولده كيدكلم
شريعت شاهي شرعن كوزله يالم | انك اصحابي ايزين ايزله يالم
بو قرآنه اويانلر سيل وليدر | بو فرقاني قويانلر هب دليدر

ايكلم جمله بر بردن مناجات | مناجاتيله بيتر جمله حاجات
الهي عبدكز دركاهه كلدك | فقيرز بيك كه شيء لله كلدك
اكرچه عبدز اما عبد عاصي | اشيمز كيجه كوندز هب معاصي
مناهيدن ملاهيدن بعيد ايت | بزي يا رب سن عبد سعيد ايت
فصدق يا صديقي بالكرامات | وكذب يا رفيقي بالخرافات

هر كم كوريله جمله حقي حق اوله حقيقت
هر كم كوريله جمله باطلي باطل او شقاوت
در مثنوي

بكم كلدي امامت بابنه سوز

كركدر اهل اسلامك امامي | كه تنفيذ ايده احكامي تمامي
حدودي ايتليه دايم اقامت | ايده كر امرينه انك اطاعت
زكاتي الوبن ويره يرينه | تغلب اهلي قهرندن يرينه
نه قطاع طريقي قويه يولده | نه اوغريلق ايده نه صاغ وصولده
اقامت اولنه جمعه نمازي | بوله هر بيلك عيدين امتيازي

نزاعي قطع و رفع ایده فسادي … قبول ایده شهادات عبادي
جهانك امر شرعي ایده شایع … حقوق مسلمین اولمایه ضایع
صغاري ایله صغائر ایده تزویج … چون اولمایه ولي کم ایده تزویج
جهاد ایدوب غزاده اوله قائم … ایده عدلیله تقسیم غنایم
امام اولان کرکدر ظاهر اوله … که دفع اتمکده ظلمي ماهر اوله
کرکمز کم ایده مخفي قراري … که خلق اکا ایده لر انتظاري
دکل مختص که اولا اولاد هاشم … هم اولاد علي اولمق نه لازم
دخي عصمت دکل شرط امامت … کرك انجق اوله اهل سیاست
اولوبن قادر تنفیذ احکام … ایده حفظ حدود دار اسلام
هم انصافیله ایده حقي معلوم … قومایه ظالم اوزره حق مظلوم
نه بیورمش اشیدلك فخر عالم … که اولانلر قمو ابناي آدم

کرك

کرك کم اولالر سلطانه محکوم … حبشدن کر اولا اول عبد معلوم
اولوالامره اولان عاصي جهانك … جزاسیني بولور بونك و انك
دخي هر کم اولا شاهینه عاصي … جزاسي بو که هیچ بولمز خلاصي

امامتدن بو بحث اولدي تتمه

صلاتك مقتداسي و امامي … بیله فرض صلاتي چون تمامي
اکا قل اقتدایي اول اخر … کرك بر اولسون اول کرکسه فاجر
ایدك علمینه ایك اقتدایي … ندر فعلنده کي چون و چرایي
دیمشلر اولولر ایشتدوکیني … طوتك سوزیني ایتمك ایتدوکیني
تجنمه عالملك الك طالحندن … که یکدر جاهلك الك صالحندن

جنازه حالني بلسونلر احیا

وفات ایتسه تجن بر اهل ایمان … کرکدر جمع اولوب اوستینه اخوان

انی ایین اسلام اوزره غسال | یویوب پاك ایده تكفین ایده درحال
مصلی اوزره قویوب انی طاهر | وضو ایله جماعت اوله حاضر
خبر ایده مؤذنلر اناسه | نمازین قیله لر اویوب امامه
دعا ایدوب كوتوروب دفن ایده لر | پس استرجاع ایدوب دونوب كیده لر
چون اول كونه ایره بو اوكمدق باش | الهی ایله سن ایمانی یولداش

ندر كوره سنت اهلینه علایم

نشان اهل سنت بودر ای یار | ایده خفینه مسح اتماكه اقرار
سفرده و حضرده ایده انی | قویه انكار ایله شك و كمانی
چو بولدی بو خبر شهرت اراده | اوله جایز كتاب اوزره زیاده
ایده اوچ كیجه و اوچ كونده مسافر | مقیم اولان ایده كون بر كیجه بر
عباده چونكه رحمتدر بو رخصت | قبول ایتمك كركدر اهل سنت

هم

هم ابتدای اهل سنت بو ایله تعلیم | نبیذك جرعه سن اتمایه تحریم

خصوص ایله نصوصك دكله حالن

نصوصی ظاهرینه حمل ایده لر | صحابه كیندوكی یوله كیده لر
ظواهردن عدول اتمك ضرردر | شو ملحدلركه ایدر اهل سقردر
چقاررلر كلامی مقتضادن | ویررلر معنیلر كاهوادن
مقرربیل انی كفر ایله الحاد | ایدن انی دكلدر اهل ارشاد

بجه در كفر علاماتینی اكله

نصوص قاطعه احكامن ای یار | اولور كافر ایدن رد ایله انكار
هم استحلال عصیان استهانت | اولور بدر جمله سی كفره علامت
هم استهزا ایده شرع رسولی | قبول اتمایوب احكام اصولی
دخی مایوس اولان حق رحمتندن | اولان امن اوزره خوف نقمتندن

دخی کاهن که دیر اخبار غیبی | انی تصدیق ایدوب بلمایه عیبی
اولوبدر جمله‌سی کفره علامات | بولنمز مؤمن اولنده بو حالات
دکل بونلرده کفر الفاظی محصور | فتاواده اولور تفصیلی مذکور

اشتسون حال معدومی اولان حی

اولان ستت علاماتیله موسوم | دیدیکم شی دکلدر هیچ معدوم
نجه شی اوله کلمین شهوده | چو شیئیت مرادفدر وجوده

دعانک واردر امواته نفعی

کر احیا حقه ایتسه لر دعایی | یا الله ایتسه لر هم بر عطایی
ثواب میته ایتسه لر اعطا | قبول اولورسه درکاهنده معطا
اولور مؤمن اولان موتایه نفعی | عذابی وار ایسه رفع اوله دفعی
بو معنایی ایدوب تعیین و تحقیق | رسول الله بیوردی ایله تصدیق

که

که موتایه دعا ایله عطایا | اولور کویا که احیایه هدایا
دعانک واردر تأثیری ظاهر | ظهور ایلر دعادن چوق مظاهر
شروطیله دعا ایلسه بر قول | ایلر اول قاضی الحاجات مقبول

ملکلر حالنی اکثر مجرد

خدانک قوللریدر هپ ملکلر | عبادتکاهی انلرک فلکلر
حقک امرنده قایم هر بریسی | عبادت اوزره دائم هر بریسی
ذکورتله انوثتدن وصفی یوقدر | ولی عالمده یکلش سوزلو چوقدر

ملک میدر بشر میدر مفضل

بشردن مرسل اولانلر مکمل | ملائک مرسلندن اولدی اکمل
ملائک مرسلی اول مشددر امّا | رسلدن ماسوی انساندن اعلی
تقی اولان بشر اولدی محصل | عموم اوزره ملائکدن مفضل

بو اسلوب اوزره ایله اعتقادی | چو بویله دیدی اولان اجتهادی

اشت جهد یله حال اجتهادی

بیل ایلر مجتهد کاهی خطایی | مصیب اولوب بولور کاهی عطایی

خطا ایلرسه بر اجر اولور احسان | اصابت ایلریسه واردر اجران

اشت اشراط ساعاتك بیانن

قیامتلر بو ساعت بیل قیامت | بلنمز کم نه ساعتدر قیامت

ولی اشراطنی اول فخر عالم | خبر ویردی بیان ایلیلم هم

دیدیکم قوپمز اول روز مکافات | مقدم اولمایتجه اون علامات

بریسی دخان و بیری دجال | بریده دابه یوقدر اکا اشکال

طلوع شمس من مغربدر هم | نزول حضرت عیسی بن مریم

دخی یأجوج و مأجوجك خروجی | هلاك اولوره ولی بونلر صوکی [اوجی]

دخی

دخی اوچ خسف اوله مغربده بیری | برینك داخی مشرق اوله بیری

عربده بیره کچه بر جزیره | بونی بویله دیمشدر اهل سیره

چقه هم صکره بر آتش ممدد | سوره چیقاره بو خلقی وطندن

تمامت بر یره حشر اوله آدم | کمالن حق بیلور الله اعلم

تمام اولدی شکر مشکلی عقیده

بحمد الله که بو نظم دلاویز | ایروب پایانه اولدی حکمت آمیز

یزلدی کم اکا ایرمایه نسیان | اولا محفوظ لوح قلب انسان

بودر مقصودی هم ارباب عرفان | کوررسه بر خطا یا سهو و نقصان

ویره اصلاح ایله اکا صلاحی | بولا جنتده اول فوز و فلاحی

دخی هر کیم بو نظم دلکشایه | نظر ایده الن اچسون دعایه

بو علمی بی دعا یله ایده شاد | ایده اول قولینی حق غمدن آزاد

94

الهي بو كتابه هر هنرور — كه ايده حسن قبول ايله نظر لر

ايني قل مظهر لطف الهي — هم اولسون رحمتك انك پناهي

جميع اهل ايمانك خدايا — خطاياسن كيدر لطف ايت عطايا

فتم النظم في علم العقائد — عظيم القدر مقبول الفرائد

هر جدر اخري محذوف اولوبدر — بو وزن اهلينه هب معروف اولوبدر

يانكدن كتمسون نظم عقائد — كه واردر بونك چوق درلو فوائد

بو نظمم درلري علم كلامه — بيك اوتوز يديده ايردي تمامه

تم الكتاب بعون الله

الملك الوهاب

بوني يازدم يادكار اولمق ايچون

اوقوينلر بر خير دعا قلمق ايچون

سنه ١٠٦٥

في شعبان المعظم

في ١٤

96

قولاغی چینلسه سنّت اولان اولدرکه رسول اکرم
صلّی الله تعالی علیه وسلّم الوب صلوات شریفه
کتوره بولی اوقیه ذکر الله بخیر من ذکرنی

اوّلدن تحت نکاحنده اولان خاتونمک نکاحنده
شبهه ایتدوکم اجلدن انوک جانبندن
وکالةً کندو جانبمدن اصالةً کندومه
تزویج ایتدوم وکندوم ایچون قبول ایتدوم

رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورمشکه انسانده دورت جوهر واردر
دورت نسنه انلری کیدرر عقل دین حیا عمل صالح عقلی غضب
کیدرر دینی حسد کیدرر حیایی طمع کیدرر عمل صالحی
غیبت کیدرر

برکمسنه جامعه یاخود مسجده کیررکن بو دعایی
اوقسه باذن الله تعالی اولکن شیطانک
شرندن امین اوله اعوذ بالله العظیم
وبوجهه الکریم وسلطانه القدیم
من الشیطان الرجیم